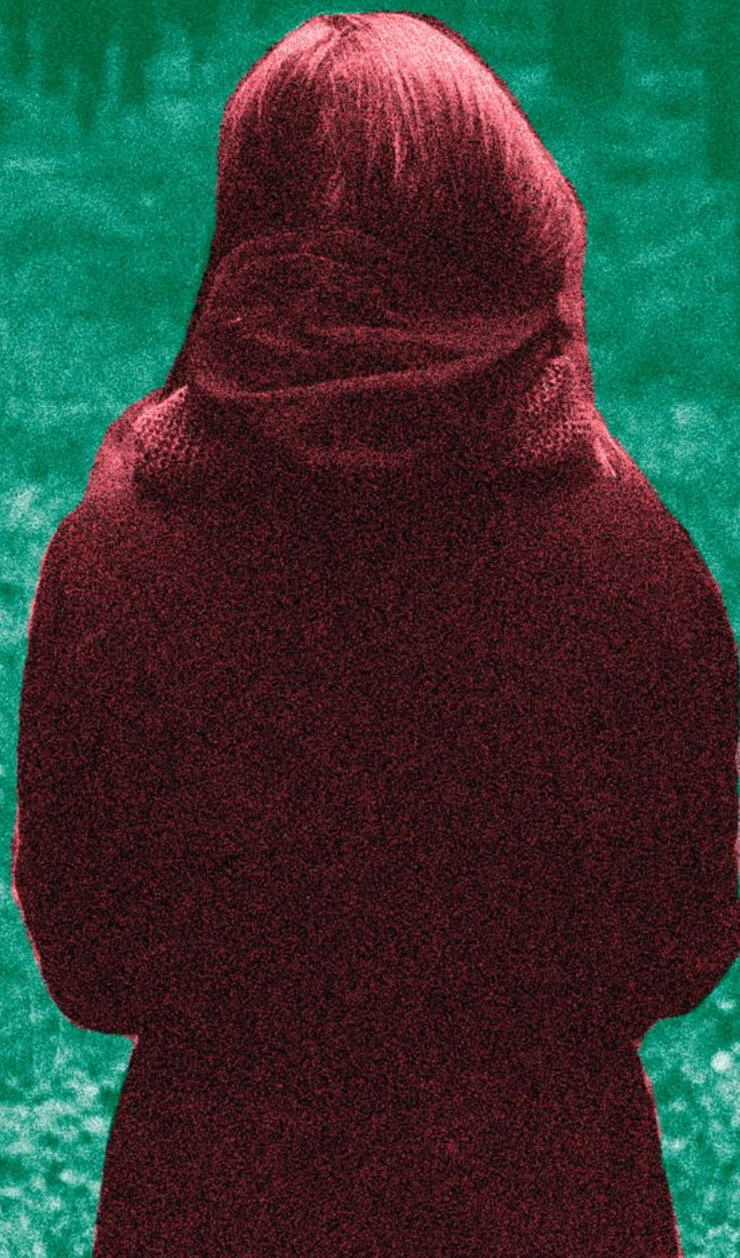

IEDEREEN BETROKKEN BIJ HET FINANCIËEL SYSTEEM

BELEIDSPLAN FAIRFIN 2016 – 2020

november 2015

"A trader will not be engaged by being told that they're bad. They will be engaged by seeing a radical buzz, camaraderie, creativity and intellectual challenge that they're missing out on."

Brett Scott, The Heretic's Guide to Global Finance

Inhoud

-
- 05** De **missie-visie** geeft aan wat het doel is van FairFin, hoe we dat proberen te realiseren en wat voor soort activiteiten we daarvoor doen
-
- 06** In de **situatieschets** beschrijven we onze historie en schetsen waar we vandaag staan
-
- 09** In het **organigram** zie je hoe de organisatie is opgebouwd
-
- 10** In de **omgevingsanalyse** zetten we sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen op een rij. Via hoofd aandachtspunten komen we tot strategische doelstellingen
-
- 14** In de **waardeproposities** zetten we onder elkaar wat onze doelgroepen zijn en wat we hun te bieden hebben
-
- 18** De **strategische en operationele doelstellingen** en bijbehorende acties en indicatoren, vormen de kern van ons beleidsplan
-
- 19** Strategische doelstelling 1:
'Mensen stellen de legitimiteit van ons huidige financieel systeem in vraag'
-
- 21** Strategische doelstelling 2:
'Het financieel systeem is gediversifieerd en duurzaam'
-
- 24** Strategische doelstelling 3:
'Mensen en organisaties zetten hun geld in voor een positieve ontwikkeling van de maatschappij'
-
- 29** Strategische doelstelling 4:
'FairFins interne werking is effectief, duurzaam en professioneel'
-
- 33** In het **personeelsplan** staat met welk personeel we het **beleidsplan** willen realiseren
-
- 35** We **toetsen dit beleidsplan aan de criteria van het bewegingsdecreet**
-
- 41** In **'hoe het plan tot stand kwam'** geven we aan welk proces is doorlopen naar dit beleidsplan toe en welke mensen daaraan hebben bijgedragen
-
- 43** In de **bijlage** staat welke vragen we onze stakeholders hebben voorgelegd
-
- 44** In het **financieel plan** wordt de begroting voor 2016-2020 uiteengezet

Inleiding 'Iedereen betrokken bij het financieel systeem'

Hierbij presenteren wij: het beleidsplan voor FairFin 2016-2020. Dit plan geeft de buitenwereld en de subsidiërende overheid inzicht in wat ze van ons mogen verwachten de komende vijf jaar en biedt onszelf een kader om onze projecten, activiteiten en communicatie aan af te toetsen.

De problemen rond ons huidige financieel systeem zijn groot, fundamenteel en raken aan veel andere problematieken. Het is, zegge, een 'fantastisch probleem', waar veel mensen daar geraakt en dus ook gemobiliseerd zouden moeten kunnen worden.

Het tegendeel lijkt echter aan de hand. Mensen vinden de materie saai of voelen zich machteloos tegenover het financieel systeem. Dit was het uitgangspunt van het boek 'Dit kan niet waar zijn' van Joris Luyendijk: "Waarom toont het grote publiek vaak zo weinig belangstelling voor onderwerpen die het eigen belang direct raken? Zeg tegen mensen dat hun geld niet veilig is, en ze spitsen de oren. Spreek de woorden 'financiële hervormingen' en je voelt hun interesse al verslappen." Dat dit boek inmiddels een bestseller is, geeft aan dat er hoop is voor de betrokkenheid van burgers bij het financieel systeem. Mensen staan wél open voor informatie over banken, regulering en investeringen, mits dit duidelijk en aantrekkelijk gebracht wordt en er relevante vragen uit voortvloeien.

FairFin wil in de komende beleidsperiode bijdragen aan deze informatiestroom. We willen mensen en organisaties vragen laten stellen, hun tools bieden om zelf het goede voorbeeld te geven en samen met hen de sleutelproblematieken op de kaart zetten. We willen ervoor zorgen dat hun verontwaardiging en zin in een nieuw financieel systeem bij de overheid en de financiële sector terechtkomt en hen hiermee dwingt en inspireert om het financieel systeem te veranderen ten behoeve van mens en milieu.

Meer impact

Het financieel systeem vormt niet alleen een fantastisch probleem, het is ook fantastisch groot. Hoe slaag je er in als vzw met 4fte werknemers hierop een effectieve impact uit te oefenen? Dit is een kernvraag waar we in het beleidsplan een antwoord op formuleren.

Kort: we hebben een duidelijke focus door voor twee projecten te kiezen, BankWijzer en Move Your Money. Dit zijn beiden projecten met zowel een inhoudelijke als communicatieve insteek. Beiden bieden tools waar mensen en organisaties zelf mee aan de slag kunnen. Ze leveren ons grotere bekendheid, een imago dat veel mensen aanspreekt en een betere aansluiting bij onze doelgroepen op.

Daarnaast sluiten we aan op de actualiteit. We werken met thema's als de nieuwe economie, de eurocrisis en de klimaatcrisis en creëren zo mee de maatschappelijke vraag waar we een antwoord op willen bieden. En meer dan ooit werken we hierbij de komende vijf jaar in netwerken om onze slagkracht te vergroten.

Tenslotte gaan we voor een effectieve en aangename interne werking, met medewerkers die steeds meer ervaring meedragen. Dit is van grote waarde, want hoewel we ervan overtuigd blijven dat je geen financieel expert moet zijn om de juiste vragen te stellen bij het financieel systeem, helpt het wel als je weet aan welke antwoorden je je kunt verwachten.

Missie - visie

FairFin streeft naar een duurzame en sociaal-rechtvaardige samenleving, waarin geld deel is van de oplossing in plaats van het probleem.

Om dit te bereiken, moet ons financieel systeem fundamenteel worden getransformeerd en ten dienste worden gesteld van de maatschappij. Dit vereist een mentaliteitsverandering in onze 'gefinancieerde' samenleving. We moeten geld leren zien als middel en niet als doel, investeringen zien als politieke keuzes in plaats van neutrale beslissingen en de financiële status quo als sociale constructie in plaats van als gegeven. FairFin wil twee vliegen in één klap slaan door samen met mensen en organisaties, stappen te zetten om het financieel systeem te veranderen.

FairFin biedt informatie en handelingsperspectieven om mensen en organisaties te sensibiliseren en activeren en verenigt hen om te wegen op beleid. We doen kritisch onderzoek naar het huidige financieel systeem, ontwikkelen actiemiddelen, promoten duurzaam investeren en experimenteren met alternatieve geldsystemen.

Situatieschets

Meer dan dertig jaar FairFin: hoe evolueerden we en waar staan we vandaag?

Historiek

Kritische reflectie, actie en experiment tekenen onze geschiedenis al meer dan drie decennia. FairFin ontstond in 1982 - toen nog als Netwerk Zelfhulp Vlaanderen - als een exponent van de kritische tegencultuur en de nieuwe sociale bewegingen van dat tijdperk. Als pionier in sociale projectfinanciering, stond de organisatie mee aan de basis van tal van jeugdhuizen, alternatieve radio's en do-it-yourself initiatieven. Naar het voorbeeld van een gelijkaardig initiatief in Berlijn ('Netzwerk Selbsthilfe Berlin'), bracht de organisatie in Vlaanderen financiële middelen bij elkaar voor grassroots initiatieven die, vaak net omwille van hun kritische instelling, geen reguliere leningen bij de bestaande financiële instellingen konden afsluiten.

Die aanvullende en kritische 'bank-functie' werd alleen maar belangrijker toen Netwerk Vlaanderen, in samenwerking met de toenmalige Algemene Spaar en Lijfrentekas (ASLK), het Krekelsparen ontwikkelde. De nieuwe spaarformule bewees dat een duurzame spaaropbrengst en strenge ethische investerings- (en uitsluitings-) criteria heel natuurlijk hand in hand kunnen gaan, als daarvoor tenminste de wil voor wordt opgebracht door financiële instellingen. Lange jaren vormde een grote, geëngageerde groep vrijwilligers het gezicht van Netwerk Vlaanderen in alle uithoeken van onze regio. Zij verwerkten en beoordeelden de regionale kredietaanvragen - en zorgden op die manier voor een gegarandeerde sociaal en ecologisch duurzame bestemming van de ingelegde spaargelden van de Krekelspaarders. Meer dan twee decennia lang stonden deze vrijwilligers in de frontlinie van het duurzaam sparen in België, terwijl hun (her)investerings een hele reeks sociale initiatieven de éénnentwintigste eeuw binnen hebben gedragen. Totdat de kloof tussen de duurzame spaarformule en de bijzonder onduurzame context van BNP Paribas (de nieuwe beheerder die de Krekelspaarders van Fortis had geërfd) uiteindelijk te groot werd en het fonds in 2013 werd opgedoekt.

Maar al lang voor het Krekelsparen in ademnood raakte binnen het bankwezen van de vroege eenentwintigste eeuw, had Netwerk Vlaanderen het geweer van schouder veranderd. Sinds 2000 vervelde de organisatie tot een campagneorganisatie met focus op schadelijke (sociaal en ecologische onduurzame) financiële investeringen van Belgische banken. Sinds 2003 (campagne 'Mijn geld. Goed geweten?') richtte die aandacht zich vooral op de wapen-investeringen van de financiële sector, een terrein waarop de campaigners van Netwerk een ruime en erkende expertise verwierven. In latere campagnes als 'Bankgeheimen' en 'Bankroet' werd de aandacht verruimd tot de sociale en milieuschade die onduurzame projectfinanciering met zich meebracht. Maar het was vooral op het terrein van de 'controversiële wapens', en met name de clustermunitie, dat Netwerk Vlaanderen haar belangrijkste overwinning boekte. Campagne-inspanningen door een brede coalitie van Belgische NGO's leidden in 2006 tot een Belgisch (en wereldwijd uniek) verbod op de financiering van de productie en handel in clustermunitie.

Sinds de uitbraak van de financiële crisis in 2008 heeft de aandacht van de

organisatie – sinds 2012 definitief onder de naam FairFin – zich verder verruimd naar de systemische en structurele misgroeiingen van de financiële sector in dit land. Hoezeer de Belgische financiële sector, na de uitverkoop van de belangrijkste financiële instellingen aan buitenlandse groepen, ook aan prestige lijkt te hebben verloren, toch blijft vooral de samenleving achter met de lasten van drie decennia ongebreidelde financiële expansie – met nog steeds schrikbarend opgeblazen bankbalansen, met een fundamenteel misgroeid business model bij de grootbanken en met de schuldenputten van de mislukte bancaire avonturen. Zonder dat de motor van de financialisering echt is afgezet, of het schuldgedreven ontwikkelingmodel met het daarbij horende overgewicht van de financiële sector over de zogenaamde 'reële economie', echt is afgebouwd. In nieuwe campagnes zoals 'Facing Finance' en 'BankWijzer', steeds vaker in samenwerking met grotere Europese NGO's, wordt de aandacht zowel op die systemische problemen als op de blijvende sociale en milieu-impact van een gefinancialiseerd ontwikkelingsmodel gericht.

Tegelijk ontwikkelt FairFin zich duidelijker dan tevoren als een dienstverlener voor organisaties en burgers, die op basis van eigen criteria de meest duurzame spaar- en investeringsmogelijkheden op de Belgische spaarmarkt in kaart brengt (via de Faire Geldwijzer). Ook heeft FairFin de laatste jaren sterk ingezet op een reeks experimenten van voor financiële en sociale vernieuwing. Geïnspireerd door de academische expertise van Bernard Lietaer en anderen, en onder invloed van de concrete vragen van verschillende lokale gemeenschappen, heeft FairFin een belangrijke bijdrage geleverd aan verschillende pilootprojecten met complementaire munten in Vlaanderen ('Torekes' in Gent, 'Troeven' in Turnhout en 'e-portemonnee' in Limburg). Tenslotte is de eigen duurzame investeringsportefeuille die in de loop van decennia door de organisatie werd opgebouwd, verzelfstandigd in SoCrowd, een coöperatieve vennootschap die door middel van rentevrije leningen kansen blijft bieden aan initiatieven met een sociaal oogmerk.

FairFin vandaag

Anno 2015 heeft FairFin 3 hoofdprojecten:

1. **BankWijzer:** een internationaal project dat banken scoort op hun beleid en investeringen onderzoekt in het licht van acht maatschappelijke thema's (klimaat, mensenrechten, corruptie...). FairFin trekt de Belgische coalitie, waar zeven andere middenveldorganisaties in deelnemen.
2. de **Faire Geldwijzer:** dit is ons overzicht van alternatieven die er bestaan om geld wél ethisch te plaatsen. Binnen en buiten de bank om, binnen en buiten het reguliere monetair systeem.
3. **Complementaire munten:** FairFin experimenteert met- en adviseert over de inzet van munten die naast de euro bestaan en tegemoetkomen aan bepaalde, door de initiatiefnemer zelf gekozen noden op vlak van duurzaamheid en sociale rechtvaardigheid.

FairFin is vandaag ook een organisatie in transitie. Met de stop van het Krekelsparen

en de bezuinigingen in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk verloor FairFin meer dan een kwart van haar inkomsten. Zowel de coördinator als het Hoofd Financiën vertrokken in 2014/ 2015 en beiden zijn door het beperkter budget voor personeel enkel intern vervangen. Hierdoor worden er in de nieuwe beleidsperiode veel taken doorgeschoven naar medewerkers die oorspronkelijk werden aangeworven als educatieve- en communicatiemedewerkers. Een klein maar gemotiveerd team is klaar om deze uitdaging aan te gaan, maar meer dan ooit zullen efficiënt en flexibel werken noodzakelijk zijn.

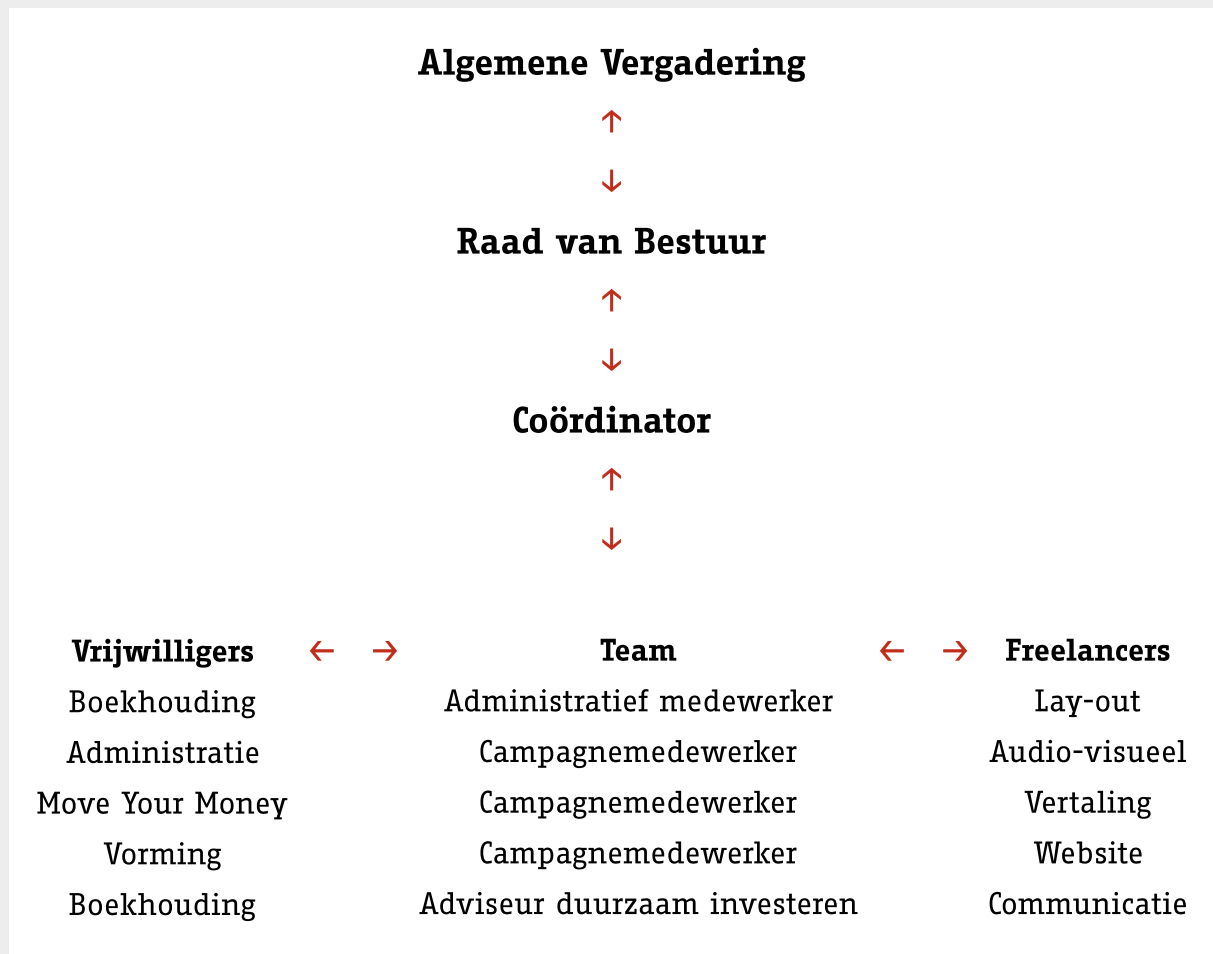
We willen de twee komende jaren consolideren, om vanaf 2018 opnieuw te kunnen groeien. De transitiefase waarin FairFin zich momenteel bevindt, maakt het zeer moeilijk om nu al (in 2015) het tijdspad per strategische doelstelling uit te zetten. Daartoe is verdere verkenning van de mogelijkheden noodzakelijk. Hier willen we in 2016 werk van maken, om vervolgens ook het beleidsplan conform de resultaten aan te vullen.

Wat we wel al weten: in 2018 zouden we ervoor willen kiezen een nieuw project met een specifieke doelgroep op te zetten (de invulling hiervan is ook nog uit te werken), alsmede een slag te maken naar extra vrijwilligers en vormingsmomenten. Vanaf 2019 rekenen we op voldoende financiële ruimte om extra personeel aan te werven (zie personeelsplan en financieel plan).

We hebben vastgesteld dat we de afgelopen beleidsperiode minder impact hebben gehad dan we hadden gehoopt. We zoeken daarom hoe we meer kunnen doen met minder. Samenwerken en slim kiezen lijken alvast goede middelen om dit te bereiken. De ervaringen uit het vorig beleidsplan en de bewegingen die zichtbaar zijn in de actualiteit, vormen de inspiratie voor de keuzes in deze beleidsperiode. Met bredere netwerken en grotere zichtbaarheid kunnen we een basis leggen om binnen deze beleidsperiode meer fondsen en projectsubsidies te verwerven en meer mensen motiveren om met ons mee te doen als lid of vrijwilliger.

Organigram

Omgevingsanalyse

Aan de hand van een externe omgevingsanalyse door IDEA consult in opdracht van Socius en een bevraging van stakeholders (zowel intern als extern, zie bijlage) door Studio Spark in het kader van een verandertraject dat FairFin in 2013/ 2014 doorliep, konden de sterktes, zwaktes, opportuniteiten en bedreigingen (SWOT) van FairFin in kaart gebracht worden.

De sterktes en zwaktes volgen uit de stakeholderbevraging:

Sterkte

- + Sterke inhoudelijke expertise
- + Goed geïntegreerd in NGO-wereld
- + Creatief potentieel aan boord
- + Geloofwaardige reputatie bij banken
- + Een thematiek die iedereen aangaat. We hebben een zogenaamd “fantastisch probleem” (probleem dat aan de basis ligt van veel andere problemen die iedereen treffen)
- + Het BankWijzer project

Zwaktes

- Veel plannen maar te weinig sturing, realisatie en daadkracht
- Te weinig benutten van aanwezige competenties
- Prikacties in plaats van lange termijn campagnes
- Te weinig gekend
- Te klein om adequaat aan research te doen
- Lat ligt te laag qua ambitie en afgeleverde kwaliteit
- Geen eenduidig offensief
- Geen mediagetrainde woordvoerder die met regelmaat in de media-arena komt
- Geen focus, teveel grabbelton met allerlei activiteiten en communicatie
- Het wegvallen van de middelen uit Krekelsparen

De opportuniteiten en bedreigingen volgen uit de omgevingsanalyse. De twee belangrijkste fenomenen hierbinnen zijn de (gevolgen van de) financiële crisis en de klimaatcrisis. Deze zijn beide enerzijds reële bedreigingen voor onze maatschappij, maar bieden door het toenemend bewustzijn hieromtrent bij burgers, ook opportuniteiten bij organisaties als FairFin omdat mensen meer open staan voor en nood hebben aan alternatieven.

Opportunities

- + Er kan een toolkit ontwikkeld worden die doelgroepen helpt (burgers, bedrijven, middenveld) bewuster / ethischer om te gaan met geld
- + Bankwijzer kan versterkt, verdiept en beter verankerd worden
- + Er is een generatie kantelaars, mensen die bewuster gaan consumeren
- + FairFin heeft niet alleen een feitelijke, maar ook een grote latente en potentiële achterban
- + Het belang van informeel leren groeit
- + De financieel-economische crisis heeft vraagtekens bij huidig kapitalistisch systeem uitvergroot
- + Er is een verhoogd ecologisch bewustzijn
- + FairFin heeft een sterk activistisch netwerk
- + Er is nood aan experimenten met alternatieve modellen van consumptie
- + Ook overheden en bedrijven zijn volop bezig met duurzaamheid
- + Er is meer steun bij sociale innovatie door overheid
- + We kunnen aansluiting kunnen vinden bij zowel heel professionele doelgroepen als bottom-up initiatieven
- + De complexiteit van de wereld vraagt om gespecialiseerde kennis én systemische aanpak
- + De publieke ruimte kan meer zijn dan plek voor consumptie

Bedreigingen

- Geloofwaardigheid: er is een spanningsveld tussen samenwerking met banken en er campagne tegen te voeren
- Externe, academische experts die het thema koloniseren en het hek sluiten voor kritische stemmen
- Hardnekkig gepercipieerd blijven als te links en te anti
- Gevaar voor onverschilligheid bij burgers
- Informele initiatieven ogen al snel veel echter, speelser en menselijker dan professionele
- De inkrimpende subsidies van de overheid in de voorbije beleidsperiode en de onzekerheid over wat in de toekomst de evaluatie van het decreet SCW zal opleveren

Van SWOT-analyse naar hoofd aandachtspunten

Als we kijken waar er vanuit de SWOT-analyse opportuniteiten zijn om aan te vallen, te verdedigen, te versterken of terug te trekken, komen we tot volgende resultaten:

Aanvallen

- a) Hoe kunnen we onze inhoudelijke expertise en onze thematiek die iedereen

aangaat, inzetten om met een goed imago onze potentiële achterban mee de vraag te laten stellen naar een nieuw financieel systeem?

b) Hoe kunnen we onze geloofwaardige reputatie bij banken, onze integratie in de NGO-wereld en onze creativiteit gebruiken om bij te dragen aan experimenten met alternatieve modellen van consumptie?

Verdedigen

c) Hoe kunnen we onze creativiteit en onze integratie in de NGO-wereld inzetten om aan te sluiten bij het discours van externe, academische experts?

d) Hoe kunnen we onze creativiteit en onze integratie in de NGO-wereld inzetten om nieuwe inkomsten te vinden?

Versterken

e) Hoe kunnen we BankWijzer en ons netwerk inzetten zodat we met onze beperkte mankracht toch veel mensen kunnen bereiken?

f) Hoe kunnen we BankWijzer inzetten om meer focus, een lange termijn campagne en een eenduidig offensief te realiseren?

g) Hoe kunnen we van onze grabbelton aan activiteiten een toolkit maken die beantwoordt aan vragen van zowel professionele (overheden, bedrijven) als bottom-up initiatieven?

Terugtrekken

h) Hoe kunnen we intern meer sturing realiseren zodat we voldoende impact hebben om tegen de onverschilligheid bij burgers te strijden?

Van hoofdaandachtspunten naar strategische doelstellingen

Als we de hoofd aandachtspunten naast elkaar leggen, zien we verschillende doelstellingen ontstaan:

1. Uit a) en h) volgt: we willen *dat mensen de vraag naar de legitimiteit van ons huidige financieel systeem (blijven) stellen*
2. Uit b) volgt: we willen *effectief bijdragen aan een nieuw financieel systeem*
3. Uit g) volgt: we willen ook *antwoorden bieden aan mensen en organisaties, om hun eigen leven of onderneming nu al aan te passen in de lijn van hun waarden*

Daarnaast zien we ook:

4. BankWijzer is een belangrijke sterkte, die we moeten inzetten voor bovenstaande doelstellingen
5. *Aan de zwaktes 'sturing' en 'focus' alsmede aan de bedreiging 'teruglopende inkomsten' moet hard gewerkt worden, daarmee dat de interne werking best een strategische doelstelling op zich wordt*
6. Creativiteit en integratie in de NGO-wereld zijn belangrijke sterktes, die we moeten behouden en ontwikkelen

Punt 1, 2, 3 en 5 vormen de basis voor strategische doelstellingen. We herformuleren

ze zodat ze maatschappelijke resultaten weergeven:

- Punt 1 moet nauwelijks gewijzigd worden: **Mensen stellen de legitimiteit van ons huidige financieel systeem in vraag**

- Uit punt 2 volgt de vraag: hoe willen we dan dat dat financieel systeem evalueert?
Wel: **Het financieel systeem is gediversifieerd en duurzaam**

- Voor punt 3 hebben we een positief antwoord waarmee we tegemoet komen aan de vragen en mogelijkheden van onze doelgroepen: **Mensen en organisaties zetten hun geld in voor een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij**

- Punt 5 vraagt om een concrete verwoording: **FairFins interne werking is effectief, duurzaam en professioneel**

BankWijzer (punt 4) blijft, hoe belangrijk ook, een instrument en komt daarmee terug in de operationele doelstellingen onder de verschillende strategische doelstellingen.

Onze creativiteit en integratie in de NGO-wereld (punt 6) komen terug in de kwaliteitszorg onder de interne doelstelling, alsmede in de verschillende inhoudelijke doelstellingen.

Waardeproposities per doelgroep

Een waardepropositie beschrijft welke waarde je product of dienst levert aan je klant. Waarom verkiezen ze ons aanbod boven dat van een ander? Wat maakt ons uniek?

Via de waardeproposities schenken we extra aandacht aan de verwachtingen van onze doelgroepen. We geloven dat we een grote latente achterban hebben (zie onze kansen), maar aangezien veel van die mensen ons nog moeten leren kennen, is het belangrijk dat we nauw aansluiten bij de antwoorden en instrumenten waar zij naar op zoek zijn.

We identificeren verschillende doelgroepen doorheen onze doelstellingen. Deze delen we hier op in *primaire doelgroepen* en *secundaire doelgroepen*. De secundaire doelgroepen proberen we te beïnvloeden via de primaire doelgroepen – en niet rechtstreeks. We hebben deze doelgroepen gekozen vanuit het streven naar een effectieve werking: wie moeten we bereiken om met onze kennis en vaardigheden de grootst mogelijke impact te hebben?

PRIMAIRE DOELGROEPEN

1. De bewuste consument

Mensen die zich al bewust zijn van klimaatproblematiek en sociale onrechtvaardigheid en hier naar willen handelen, bieden wij een manier om *op een relatief gemakkelijke manier* iets fundamenteels te doen voor een betere wereld. Met BankWijzer en de Faire Geldwijzer bieden wij hun tools die ze snel en eenvoudig kunnen gebruiken. We hebben onderzoek gedaan naar de drempels en moeilijkheden die ze ervaren bij het nemen van stappen naar duurzaam geld en komen hieraan tegemoet. Ze vertrouwen ons omdat wij *samenwerken met andere NGO's* die hun steun al hebben.

1a. Bewuste bankklanten

We bieden bewuste bankklanten kritische en onafhankelijke informatie over de banksector. We zorgen ervoor dat bankklanten beseffen dat ze niet alleen staan in hun verontwaardiging. Dit doen we door het organiseren van collectieve actie. Ook kunnen bankklanten via FairFin deel uitmaken van een internationale beweging die de financiële wereld wil transformeren. Via de bewuste bankklanten brengen we ons thema onder de aandacht van politici en bankiers.

1b. Aandeelhouders NewB

Dit is een specifieke maar voor FairFin een zeer interessante doelgroep. Deze mensen zijn er al van overtuigd dat het financieel systeem moet veranderen, maar kennen daarom niet noodzakelijk ons aanbod. Zolang NewB nog geen bank is, is er het gevaar dat deze groep ook ongeduldig wordt en het vertrouwen in NewB verliest. Wij kunnen hun via achtergrondinformatie en verhalen inzicht bieden in wat er wél beweegt in de wereld van de alternatieve economie. We bieden hun ook mogelijkheden om als

burger hun ongenoegen te uiten over het bestaande financieel systeem.

1c. Leden van de deeleconomie

Er zijn veel mensen en organisaties betrokken bij de ruil- en deeleconomie. FairFin biedt hun een kenniscentrum voor complementaire munten, advies als het op organisatorische of juridische vraagstukken aankomt. Fairfin kan ook een rol spelen als partner voor concrete projecten. Interessant voor deze spelers is dat wij een ruime kennis hebben van bestaande projecten in België, voorbeelden uit het buitenland en dat we *vertrekken vanuit een idealistische basis, zonder voorbij te gaan aan de praktische, lokale problematieken*.

1d. Jongeren (16-30 jaar)

Jongeren worden dagelijks geconfronteerd met de sociale en ecologische uitdagingen waar onze maatschappij mee kampt. Zij zijn op zoek naar antwoorden op deze uitdagingen. Ze zullen immers het grootste slachtoffer zijn van onder andere werkloosheid en klimaatverandering. Vaak beseffen jongeren niet welke rol de financiële sector en de bestaande geldsystemen (kunnen) spelen in de uitdagingen waar ze mee geconfronteerd worden. Fairfin wil hen hierover informeren en handelingsperspectieven bieden om bij te dragen aan een duurzaamheidstransitie in de financiële sector en de bestaande geldsystemen. We spelen hierbij in op de benadering van deze generatie die engagement vormgeeft in eigen gedragsverandering, eerder dan vanuit het grote ideologisch verhaal.

- We bieden *duidelijke inzichten* in hoe de problemen die zij ervaren gekoppeld zijn aan de huidige invulling van geld, banken en het financieel systeem
- We brengen dit verhaal *met herkenbare spelers* (banken), die op dit punt in hun leven een belangrijke rol (gaan) spelen
- We bieden een *handelingsperspectief*, waarmee ze zich op een positieve manier tegen onrecht kunnen verzetten, zowel individueel als in groep
- We spreken hen aan op *hun volwassenheid*, vanuit een oprechte overtuiging dat je geen economische opleiding of veel geld hoeft te hebben om iets te zeggen over het financieel systeem
- We spreken hen aan op die ervaring die hen sowieso al onderscheidt van de oudere generatie, bijvoorbeeld de concepten *delen*, *ruilen* en het gebruik van het internet hierbij.

Jongeren zijn belangrijk voor ons als doelpubliek, maar ook als medewerkers/achterbanleden. Wij streven ernaar ons leden- en vrijwilligersbestand uit te breiden met jonge mensen.

2. Institutionele investeerders

Overheden en onderwijsinstellingen met publiek geld om te investeren, komen naar ons omdat wij een *onafhankelijke* speler zijn, die een *kritische analyse* maakt van de werking van de financiële instellingen, die door haar diverse doelstellingen desalniettemin midden in het veld staat. Ze vertrouwen ons omdat wij enkele

vergelijkbare investeerders al van advies voorzagen. We bieden discretie en desgewenst uitwisseling van kennis en ervaringen onderling.

3. Intermediairen

Intermediaire doelgroepen (partijen die ons verhaal mee verspreiden) zijn erg belangrijk in ons beleidsplan. Door samenwerking met deze groep (die we soms ook *multipliers* noemen) bereiken we meer mensen en vergroten we onze impact.

3a. Journalisten

We hebben een aantal goede contacten met journalisten, maar slagen er nog onvoldoende in om onze stem te laten horen in massamedia. Daarom zoeken we uit hoe we journalisten nog beter kunnen informeren over alternatieve stemmen met betrekking tot geld en de financiële sector. De inspanningen in 2014/2015 wezen uit dat journalisten op zoek zijn naar informatie waarmee ze zelf een en ander kunnen vergelijken en naar rapportering vanuit de samenleving, meer dan vanuit één specifieke organisatie zoals FairFin.

3b. Experts

We onderhouden nog te weinig contacten met experts met betrekking tot het financieel systeem. We willen deze contacten verder opbouwen. We zoeken verder uit hoe we tot win-win-situaties kunnen komen. De casestudy's die binnen BankWijzer worden gemaakt, zouden alvast extra munitie kunnen zijn voor experts die ijveren voor de hervorming van het financieel systeem.

3c. Middenveld

Voor andere middenveldorganisaties zijn wij nuttig als expert in investeringsstromen. Wij kennen de links tussen banken en schadelijke praktijken in verschillende sectoren die interessant zijn voor andere NGO's. Daarnaast hebben wij ervaring in het scoren van het beleid van banken. Dit kan nuttig zijn voor andere NGO's die hun bankzaken duurzaam willen regelen of willen samenwerken met banken of andere bedrijven. Tenslotte kunnen wij advies geven aan NGO's die willen werken met een complementaire munt.

3d. Organisaties die werken rond jeugd

Organisaties die werken rond jeugd gaan met ons in zee omdat wij werken rond een belangrijke en interessante problematiek. We kunnen deze organisaties duidelijk maken hoe zij, met hun specifieke kennis, onze impact kunnen helpen vergroten en jongeren kunnen helpen aan zingevende, interessante informatie die hun leven verrijkt.

3e. Politici die al werken aan de hervorming van het financieel systeem

Voor deze politici zijn wij een onafhankelijke bron van informatie en argumentatie.

3f. Vakbonden

Vakbondsdelegees geven wij informatie en argumentatie rond de verduurzaming van banken (Belfius in het bijzonder) en pensioenfondsen. Ze vertrouwen op onze input omdat wij onafhankelijk zijn, kritische vragen durven stellen en inspireren tot beweging.

SECUNDAIRE DOELGROEPEN

1. Banken

Banken houden rekening met ons omdat wij invloed hebben op hun (potentiële) klanten en op de media. Daarnaast bieden wij hun via BankWijzer ook concrete verbeterpunten en een standaard om zich met andere instellingen te vergelijken.

2. Politici die nog niet werken aan de hervorming van het financieel systeem

Voor deze politici zijn wij een onafhankelijke stem uit de democratie. Wij laten zien wat er leeft via media, vakbonden en andere politici.

Doelstellingen

We formuleerden 4 strategische doelstellingen voor de komende vijf jaar. In het volgende deel wordt elke strategische en operationele doelstelling ingeleid door een korte tekst. In de uitwerking staan er bij elke operationele doelstelling acties en indicatoren om richting te geven aan de realisatie ervan.

Strategische doelstelling 1 - TOTAAL 13u/ 0,3 fte

Mensen stellen de legitimiteit van ons huidig financieel systeem in vraag

1.1 De rol van geld en banken in onze maatschappij wordt via actuele verhalen in vraag gesteld

Strategische doelstelling 2 - TOTAAL 56u/ 1,5 fte

Het financieel systeem is gediversifieerd en duurzaam

2.1 FairFin draagt bij aan de evolutie naar meer en kleinere banken

2.2 Bestaande financiële instellingen investeren ons geld minder in niet-duurzame activiteiten

Strategische doelstelling 3 - TOTAAL 35u / 0,9 fte

Mensen en organisaties zetten hun geld in voor een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij

3.1 FairFin inspireert jaarlijks duizenden individuen om binnen of buiten het bestaande financiële systeem een stap te zetten naar een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij

3.2 Daar waar hun investeringskeuzes een politieke uitstraling hebben, geeft FairFin advies aan institutionele investeerders die duurzaam willen investeren

3.3 FairFin ondersteunt de ontwikkeling van complementaire muntsystemen

3.4 FairFin heeft tegen eind 2020 1100 leden

Strategische doelstelling 4 - TOTAAL 48u/ 1,3 fte

FairFins interne werking is effectief, duurzaam en professioneel

4.1 FairFin heeft een goed medewerkersbeleid

4.2 Gezond financieel beheer bestendigt de toekomst van FairFin

4.3 Een actief commercieel en fondsenwervingsbeleid maakt de hernieuwde groei van FairFin mogelijk

4.4 Een efficiënte administratieve en IT-ondersteuning helpen de interne werking vlot verlopen

(totaal 4 fte)

Mensen stellen de legitimiteit van ons huidig financieel systeem in vraag

De allerbelangrijkste hindernis bij het hervormen van het financieel systeem is de vruchtbare bodem voor argumenten die zouden aantonen dat geld, economie en banken 'van god gegeven' (of in ieder geval neutraal) zijn – en dus losstaan van (politieke) keuzes. We zien dergelijke argumentatie terug bij bankiers en politici, maar evengoed bij journalisten en docenten economie. De economie moet groeien en banken moeten winst maken. De vraag ten gunste waarvan, wordt daar niet altijd aan gekoppeld.

Ook op het niveau van het huishouden lijken 'geld verdienen' en 'financieel onafhankelijk zijn' hardnekkige doelstellingen. Er komen hier en daar scheurtjes in dit model. Studies tonen aan dat het tweeverdienersmodel in veel gevallen onhoudbaar is en steeds meer mensen tijd waarderen boven geld (zie onderzoek Femma). Groepen bewuste consumenten tonen aan dat je niet hoeft te bezitten om voordeel te doen met producten, huizen, auto's, etc (zie beleidsplan NBV). Dit is een interessante context om te laten zien dat ook geld het resultaat is van sociale afspraken.

1.1 FairFin stelt de rol van geld en banken in onze maatschappij via actuele verhalen in vraag (13u)

De actualiteit zit vol met voorbeelden van hoe geld en het functioneren van de banksector ons leven beïnvloeden. FairFin documenteert deze voorbeelden en brengt die op heldere en aansprekende manieren naar buiten. Naast problematische voorbeelden worden ook actuele verhalen over alternatieven onder de aandacht gebracht.

Acties

- Zes keer per jaar brengen we een verhaal naar buiten dat BankWijzer, de Faire Geldwijzer of complementaire munten linkt aan de actualiteit
- We bouwen aan samenwerkingsverbanden met DeWereldMorgen, Apache, STAMP media en andere alternatieve nieuwskanalen om snel en effectief alternatieve invalshoeken te kunnen laten horen m.b.t. actuele verhalen
- We organiseren in samenwerking met culturele en andere partners jaarlijks twee inhoudelijk verrijkende debatten onder de noemer Bank2Basics rond deze thema's
- We ontwikkelen onze aanwezigheid op sociale media
- We ontwikkelen contacten met organisaties die met een specifieke doelgroep werken (jongeren, mensen met een interculturele achtergrond) om hen op effectieve wijze aan te spreken
- We verzamelen vrijwilligers die goed zijn in het in woord en beeld zetten van onze verhalen en deze mee naar buiten brengen

Indicatoren

- De actuele verhalen verschijnen elk op de FairFin website en op twee andere media (waaronder DeWereldMorgen, Apache of STAMP media) en worden gemiddeld minstens honderd keer gedeeld en 2000 keer gelezen
- De standpunten uit onze actuele verhalen worden overgenomen door klassieke media
- De debatten beïnvloeden zowel de interne werking als de externe uitstraling en bekendheid van FairFin op positieve wijze
- Jaarlijks stijgt het aantal volgers op Facebook en Twitter met 20%
- In 2018 hebben we een groepje vrijwilligers dat mee aan deze doelstelling werkt

Het financieel systeem is gediversifieerd en duurzaam

Een tweede grote hindernis voor mensen en organisaties die iets willen bijdragen aan de hervorming van het financieel systeem, ligt bij het onvermogen of de onwil van de mensen die macht hebben (bankiers, toezichthouders, politici) om fundamentele veranderingen door te voeren die leiden tot een duurzamer financieel systeem. De financiële crisis heeft het hele financieel systeem doen daveren op haar grondvesten. De politiek heeft gereageerd, niet door het verduurzamen van het volledige banksysteem – banken hoeven niet kleiner te worden, ze moeten niet splitsen – maar vooral door veel nieuwe *regels* in te voeren, die de risico's bij grootbanken moeten terugdringen. Deze regels maken het evenwel zeer moeilijk voor kleine banken om op te starten.

In deze context blijven grootbanken vasthouden aan hun onduurzame verdienmodel. Duurzaamheid is nog niet doorgedrongen tot de kern van het beleid van banken, maar beperkt zich vaak tot PR en duurzaamheidsrapporten, meer dan in fundamentele keuzes zoals uitsluiting van schadelijke investeringen en herinvestering in duurzamere alternatieven. En aldus blijven duurzame banken een nicheverschijnsel, terwijl ze de norm zouden moeten zijn.

De rol van FairFin bij deze doelstelling is enerzijds informatie en argumentatie aanleveren bij politici, vakbondsdelegaties en andere mensen met impact op machtshebbers, om hun te laten zien dat een ander systeem nodig en denkbaar is. Anderzijds willen wij financiële instellingen laten zien dat er vanuit de maatschappij vraag is om andere waarden dan de financiële mee te nemen in hun bedrijfsvoering. FairFin zoekt voortdurend naar de meest kansrijke hefboomen om deze rol te kunnen uitoefenen.

2.1 FairFin draagt bij aan de evolutie naar meer en kleinere banken (11u)

In het Belgische bankenlandschap is nood aan meer banken die actief bijdragen aan een duurzamere maatschappij en voor klanten als eerste bank kunnen fungeren. Hoe groter banken zijn, hoe groter het systeemrisico dat ze veroorzaken bij problemen. FairFin ijvert daarom voor een diverser landschap met meer en kleinere banken die sterk lokaal verankerd zijn.

Naast Triodos en VDK Spaarbank die reeds sterk inzetten op duurzaamheid, zijn er momenteel twee andere interessante opportuniteiten: Belfius en NewB. NewB is een waardevol initiatief voor een lokale bank dat verdient gesteund te worden en een banklicentie te verkrijgen; Belfius kan als staatsbank een centrale rol spelen in de Belgische duurzaamheidstransitie. Voor FairFin zijn NewB en Belfius zelfs meer dan goede-banken-in-potentie, ze zijn cases van potentiële democratische projecten, die burgers en politici zin (goesting en empowerment) zouden kunnen geven om meer greep op het financieel systeem uit te oefenen.

FairFin wil organisaties bewegen om mee aan deze kar te trekken. Afhankelijk van de

opportuniteiten en weerklank die er zijn, zullen we hier meer of minder op in zetten.

Acties

- Als er hindernissen voor start en werking kleine banken kunnen worden voorkomen of succesvol worden aangevochten, maakt FairFin hier beweging rond
- We doen jaarlijks een update van het onderzoek naar kleine banken
- Jaarlijks hosten we één evenement rond het thema 'meer en kleinere banken' en schrijven we één artikel rond dit thema, waarbij we de situaties rond Belfius of NewB aangrijpen om de nood aan en de voordelen van democratische controle op het bankwezen onder de aandacht te brengen van burgers en politici
- Eén van onze medewerkers neemt deel aan het Maatschappelijk Comité van NewB
- Via het BankWijzer project voeden we de vakbond van Belfiuspersoneel met informatie voor de verduurzaming van Belfius
- Indien opportuun voeden we via informatie en artikelen politici rond het tegenhouden van de verkoop van Belfius
- We doen studie, volgen de actualiteit en nemen deel aan fora en debatten om onze kennis op dit thema uit te breiden

Indicatoren

- Een groeiend aantal burgers, organisaties en politici steunt NewB en Belfius als duurzame Belgische bank
- Een groeiend aantal burgers, organisaties en politici is zich bewust van de problematiek van de grootte van banken en spreekt zich hierover uit
- Een groeiend aantal burgers, organisaties en politici onderneemt acties om meer greep op het financieel systeem uit te oefenen

2.2 Bestaande financiële instellingen doen minder schadelijke dingen met ons geld (45u)

Banken en andere financiële instellingen mogen dan vooralsnog vooral financiële criteria hanteren bij het uitzetten van hun beleid, ze zijn wel degelijk gevoelig voor de publieke opinie, de mening van hun klanten en van hun personeel: deze kunnen hun imago zowel positief als negatief beïnvloeden. Daarnaast zijn vermogende klanten op meer directe wijze belangrijk voor de inkomsten van de bank.

FairFin wil mensen en organisaties bewegen om financiële instellingen aan te spreken op hun beleid en investeringen in het kader van duurzaamheid. We willen hen daarbij ondersteunen door hen te informeren en indien opportuun ook te verenigen. Vanaf 2014 heeft FairFin onderzoek naar beleid en investeringen van banken kunnen doen via het BankWijzer project. Dit is een zeer waardevol instrument gebleken. We zetten erop in om ook na de stop van dit project in 2016, een dergelijk instrument te voorzien – via de verlenging van BankWijzer of een soortgelijk project.

Wij hebben vooral expertise opgebouwd met banken, maar mede door politieke wijzigingen m.b.t. pensioenregelingen en de opkomst van de internationale *divestment* beweging, worden pensioenfondsen de komende vijf jaar ook interessante en belangrijke targets.

Acties

- De scores van banken in het project BankWijzer worden jaarlijks ge-update
- We maken BankWijzer ruim bekend via de media
- We bieden mensen en organisaties een handelingsperspectief om hun financiële instelling aan te spreken op hun duurzaamheid (zie doelstelling 3.2)
- We doen jaarlijks één sociale actie waarbij mensen hun verontwaardiging over schadelijke investeringen en zin om er iets aan te doen, kunnen uiten
- We doen elk jaar onderzoek naar schadelijke investeringen van grootbanken actief in België
- We bouwen netwerken uit met andere organisaties om informatie over beleid en investeringen van financiële instellingen breed te kunnen communiceren en om samen projecten te doen
- We informeren jaarlijks 20 bankiers en andere investeerders (beheerders van pensioenfondsen, universiteiten, beleggersverenigingen) over de verbeterpunten in hun duurzaamheidsbeleid, hun schadelijke investeringen en de mogelijkheden voor duurzaam investeren
- We sensibiliseren jaarlijks 5 vakbondsdelegé's in banken, bedrijven of pensioenfondsen
- De vorming 'Wat doet de Bank met mijn Geld?' voor groepen en verenigingen wordt verder uitgewerkt zodat verschillende vormers die gemakkelijk aan verschillende doelgroepen kunnen geven

Indicatoren

- Het beleid en de investeringen van financiële instellingen die door FairFin worden onderzocht, worden duurzamer
- Jaarlijks spreken 1500 mensen hun bank of pensioenfonds aan op duurzaamheid
- Jaarlijks groeit ons netwerk met andere organisaties om informatie over beleid en investeringen van financiële instellingen te kunnen communiceren
- We blijven meewerken aan BankWijzer of een soortgelijk project
- In 2016 hebben we een goed vormingspakket dat in 2018 door tien vormers wordt gegeven. In 2020 geven we deze vorming 40 keer per jaar.

Mensen zetten hun geld in voor een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij

Mensen hebben (terecht) het gevoel dat veel van de beslissingen die er rond het financieel systeem worden genomen, boven hun hoofd gebeuren. NGO's en politici met goede bedoelingen krijgen er zelfs na de crisis geen vat op, laat staan de gewone man met - in het beste geval - een spaarboekje. Als we hier verandering in willen brengen, moeten we zorgen dat er een handelingsperspectief bestaat voor iedereen die het niet eens is met hoe het huidige financieel systeem in elkaar zit of met wat de bank doet met zijn geld. Als we erin slagen veel mensen en organisaties een stap te laten zetten naar meer duurzaam geld, geeft dit een signaal naar beleidsmakers in politiek en in het financieel systeem.

Het is de taak van FairFin om ervoor te ijveren dat er handelingsperspectieven bestaan, deze samen te brengen en ze te communiceren.

3.1 FairFin inspireert jaarlijks duizenden individuen om met hun geld binnen of buiten het systeem een stap te zetten naar een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij (19u)

Het vermogen om een eerste, positieve stap naar duurzaam geld aan te bieden is van grote waarde om mensen dichter te betrekken bij een ander, duurzaam financieel systeem. De Faire Geldwijzer biedt informatie voor mensen die in een duurzamer financieel product willen stappen, die willen LETS-en of complementaire munten willen gebruiken of die hun aanbieder (bank, pensioenfonds) willen bevragen rond duurzaamheid. Het is de komende vijf jaar zaak om zoveel mogelijk drempels om duurzaam te investeren, weg te werken (banden met het 'traditionele' systeem, weinig aanbod, weinig zicht op of vertrouwen in de aanbieders, geen idee hoe te beginnen, ...). We kiezen ervoor om onze actieve communicatie te concentreren in één week per jaar, om gebruik te maken van media-aandacht en een groepsgevoel. We kiezen voor de naam Move Your Money, omdat die internationaal bekend is en aansluit bij onze doelgroep van jonge, bewuste consumenten. Daarnaast stellen we het hele jaar informatie ter beschikking van consumenten en organisaties die daar actief naar op zoek gaan.

In 2015 riep FairFin samen met Franstalige zusterorganisatie Financité het 'Financité&FairFin label voor solidaire financiële producten' in het leven. Dit is een keurmerk voor aandelen, spaarproducten, etc. die de sociale cohesie bevorderen. Mensen en organisaties die ethisch willen investeren, krijgen via het label een uitgebreider aanbod én de garantie dat hun geld via de gelabelde producten goed terecht komt.

Acties

- We doen jaarlijks een update van de Faire Geldwijzer
- We breiden het aanbod van de Faire Geldwijzer uit via het FairFin en Financité label
- We organiseren jaarlijks een Move Your Money Week, die telkens meer mensen bereikt en waaraan jaarlijks meer organisaties deelnemen
- We onderhouden een vrijwilligersgroep grotendeels bestaande uit jonge mensen die de impact van de Move Your Money Week vergroot
- We bieden een helpdesk en stappenplan voor mensen en organisaties die een stap willen zetten naar duurzaam geld
- We brengen jaarlijks 10 verhalen van mensen die al duurzaam met geld omgaan
- We engageren jaarlijks 2 BV's om een stap te zetten naar duurzaam geld
- We ontwikkelen onze kennis van enthousiasmerende educatieve methodieken door studie en uitwisseling met professionals op dit vlak

Indicatoren

- De populariteit van de initiatieven die in de Move Your Money Week worden gepromoot, groeit jaarlijks
- De bekendheid van Move Your Money groeit jaarlijks, ook onder jongeren (16-30 jaar)
- De samenwerking met de aanbieders uit de Faire Geldwijzer vergroot het bereik van de Move Your Money Week
- De Move Your Money Week en de Faire Geldwijzer bieden een actueel antwoord op de meest voorkomende vragen en drempels bij duurzaam investeren
- In 2020 zijn ethische alternatieven voor grootbanken bekend bij bewuste consumenten

3.2 Daar waar hun investeringskeuzes een politieke uitstraling hebben, geeft FairFin advies aan institutionele instellingen die duurzaam willen investeren (6u)

Onder invloed van berichtgeving rond de negatieve impact van investeringen op (vooral) het klimaat, beginnen institutionele investeerders te zoeken naar manieren om duurzamer te investeren. Als de investeerder een voorbeeld kan zijn voor andere investeerders, geeft FairFin hierbij advies op maat.

FairFin kan hen helpen het kaf van het koren te scheiden én hen in aanraking laten komen met een aanbod buiten de bank. Zo kunnen we eraan helpen bijdragen dat er wordt geïnvesteerd in een duurzame en sociaal-rechtvaardige ontwikkeling van de maatschappij.

Samen met de investeerder wordt gezocht naar manieren om de stappen die gezet zijn, publiek te communiceren. FairFin biedt een begeleiding op maat. Deze activiteiten kunnen FairFin ook inkomsten opleveren.

Acties

- FairFin heeft een aanbod om de portefeuille van institutionele investeerders te screenen en tips te geven voor verduurzaming
- Het aanbod in de Faire Geldwijzer voor investeerders wordt verruimd, onder meer via het FairFin en Financité label
- FairFin communiceert over positieve stappen die door institutionele investeerders zijn gezet

Indicatoren

- Het aantal en de grootte van investeringen in écht duurzame beleggingsfondsen en gelabelde producten, groeit jaarlijks
- Investeerders gaan kritisch om met producten die de naam 'duurzaam' dragen
- Door het FairFin advies aan institutionele investeerders, worden andere investeerders geïnspireerd om ook duurzaam te investeren

3.3 FairFin ondersteunt de ontwikkeling van complementaire muntsystemen (2u)

FairFin hecht veel waarde aan de ontwikkeling van complementaire muntsystemen. Ze bieden oplossingen voor concrete problemen, zijn een instrument voor inclusiviteit, bieden de maatschappij als geheel meer veerkracht, laten zien dat het anders kan en zijn een educatief instrument voor mensen om te ervaren hoe een financieel systeem werkt en dat geld berust op afspraken tussen mensen.

FairFin heeft in de afgelopen beleidsperiode haar meerwaarde bewezen bij de ontwikkeling van complementaire munten, specifiek op vlak van conceptontwikkeling (in welke situatie komt een complementaire munt van pas? Waaraan moet die munt voldoen en tegemoetkomen?) en het overkomen van juridische drempels.

Complementaire munten zijn echter nog een te marginaal verschijnsel om op dit moment op grotere schaal in te kunnen zetten en om FairFin inkomsten te kunnen bezorgen. Er zijn nog pioniersprojecten nodig om een en ander in een stroomversnelling te brengen. FairFin heeft ervoor gekozen deze projectwerking niet zelf uit te voeren, maar wel te ondersteunen. Vanuit ons kapitaal investeren we in een verzelfstandiging van deze werking, we brengen onze kennis en expertise in en faciliteren de opstart door de verschillende mensen die rond dit thema werken in België, samen te brengen. De beweging FairFin zal deze verzelfstandiging ondersteunen door actief mee fondsen te gaan werven.

Acties

- FairFin maakt een businessplan voor de verzelfstandiging van een werking rond complementaire munten
- We zorgen dat de mensen die al rond complementaire munten werken, elkaar vinden door studiedagen en andere uitwisselingsmomenten op te zetten

Indicatoren

- De werking rond complementaire munten in België wordt verduurzaamd en opgeschaald
- De nieuwe entiteit die werkt rond complementaire munten is op 1 januari 2017 opgericht en is op termijn zelf bedruipend

3.4 FairFin heeft tegen eind 2020 1100 leden (6u)

In 2012, tegelijk met de naamsverandering van Netwerk Vlaanderen naar FairFin, voerden we het betaald lidmaatschap in. Voor 20 euro ben je FairFin lid en ontvang je ons magazine, een welkomstkado en korting op activiteiten. In eerste instantie werden enkel mensen die al donateur waren, lid. Vaak lieten ze hun schenking vallen, waardoor wij op financieel vlak netto niets vooruit kwamen. Een bevraging onder enkele honderden mensen (waarvan een deel FairFin al wel en een deel FairFin niet kende) later in 2012, gaf ons enkele richtlijnen om om te gaan met het lidmaatschap: "haal (als FairFin) geen halsbrekende toeren uit maar doe gewoon je werk, besef dat je gewenst bent, zorg voor een evenwicht tussen 'systeemkritiek' en tips voor 'goed gebruikt geld' en - vooral - *vraag* aan mensen of ze lid willen worden."

Deze richtlijnen ter harte genomen, maakten we in 2014 een sprong naar 500 leden. We gaan ervan uit dat we jaarlijks kunnen groeien (tot 1100 leden in 2020) mits we tijd blijven investeren in het stellen van de vraag om lid te worden.

Een flinke kost bij het lidmaatschap, is het magazine van FairFin. Bekeken binnen het geheel van onze begroting, is deze kost te groot voor het bereik. Een bevraging onder de leden in 2015, leerde ons echter dat het magazine een belangrijke reden voor mensen in om lid te worden. In de volgende beleidsperiode willen wij een antwoord bieden op dit vraagstuk. Onze voorkeur gaat uit naar het samenwerken met andere organisaties, om het bereik van het magazine te vergroten.

Acties

- Bij elke communicatie of evenement stellen we de vraag of mensen lid willen worden
- Jaarlijks organiseren we één activiteit met overduidelijk ledenvoordeel
- We zorgen dat jaarlijks 80% van de leden zijn lidmaatschap hernieuwt
- Jaarlijks vergaren we 100 nieuwe adressen via standwerk en vormingen
- Jaarlijks zetten we twee keer de vraag om lid te worden, centraal in het e-zine
- We maken en verspreiden ons magazine samen met minstens één andere organisatie
- We behouden een vlotte en correcte ledenadministratie

Indicatoren

- Jaarlijks stijgt ons aantal leden in totaal met minstens 100 mensen of organisaties

- Jaarlijks hernieuwt 80% van de leden zijn lidmaatschap
- Van het FairFin magazine worden jaarlijks 2000 exemplaren verspreid en minstens één keer gelezen
- In 2020 verkrijgen we 22.000 euro via het lidmaatschap

Copyright: DeWereldMorgen

FairFins interne werking is effectief, duurzaam en professioneel

Een effectieve sociaal-culturele werking kan enkel tot stand komen vanuit een goede basis. Dit betekent dat het personeel graag moet komen werken, goed samenwerkt en dat administratie en financieel beheer vlot en transparant georganiseerd zijn. Speciale aandacht in de komende beleidsperiode zijn er voor het zorgen voor sturing en focus, het vinden van bijkomende middelen en het uitwerken van een vrijwilligersbeleid - om op termijn te kunnen groeien.

4.1 FairFin heeft een goed medewerkersbeleid (13u)

In de SWOT-analyse werd een gebrek aan sturing en focus als een belangrijke zwakte gezien, waaraan best tegemoet wordt gekomen om de strategische doelstellingen te halen. In de strategische doelstellingen werden al keuzes gemaakt, aan Team en Raad van Bestuur om deze beleidskeuzes te operationaliseren.

Er zijn in de afgelopen beleidsperiode veel personeelwissels geweest bij FairFin. Dit is niet goed voor de duurzaamheid van de organisatie. FairFin moet de komende beleidsperiode investeren in methodieken en coaching om het personeel te helpen het beste uit zichzelf en de collega's te halen en het personeelsverloop terug te brengen. Iedereen moet kunnen doen wat hij graag doet, zonder dat we op eilandjes terechtkomen. Tegelijkertijd moet er de komende periode, met de vermindering van personeel, genoeg aandacht zijn voor het onder controle houden van de werkdruk.

FairFin heeft in de vorige beleidsperiode kunnen rekenen op enkele structurele vrijwilligers voor administratie en financieel beheer alsmede 'incidentele' vrijwilligers voor standwerk. Daarnaast is de vrijwillige inzet van de bestuursleden van grote waarde. Op enkelen onder hen kunnen we ook rekenen voor het geven van vormingen. In de aanloop naar de eerste Move Your Money Week hebben we voor het eerst een grotere werkgroep van ongeveer tien geëngageerde personen kunnen vormen om samen met hen dit project op te zetten. Hun inzet was daar niet enkel op uitvoerend vlak, maar vooral ook in de conceptontwikkeling van grote waarde. Hier willen we op voortborduren met een deftig vrijwilligersbeleid, zodat we effectief onze impact kunnen vergroten. Naast vrijwilligers zoeken we ook actief naar stagiaires.

Acties

- De coördinator coacht en stuurt de personeelsleden doorheen het jaar in individuele gesprekken
- De coördinator waakt erover dat de creativiteit van de medewerkers de kans krijgt om zich te ontwikkelen
- De coördinator waakt erover dat kennis wordt gedeeld en niet verloren gaat bij personeelwissels

- De coördinator waakt erover dat onze integratie in de NGO-wereld wordt verdiept
- De coördinator wordt gecoacht en gestuurd door bestuursleden en een externe partij
- De coördinator zet lijnen uit om vrijwilligers en stagiaires met verschillende profielen te vinden
- De coördinator ziet erop toe dat nieuwe initiatieven worden getoetst aan het beleidsplan
- De coördinator ziet erop toe dat vergaderingen efficiënt en effectief verlopen, dat er goed wordt samengewerkt en dat de werkdruk juist is
- Er wordt een vrijwilligersbeleid opgesteld
- Er zijn jaarlijks functionerings- en evaluatiegesprekken
- Nieuwe medewerkers worden onder verantwoordelijkheid van de coördinator ingewerkt en krijgen vlot een duidelijk idee van hoe men bij FairFin werkt
- Per operationele doelstelling wordt er één verantwoordelijke aangeduid die zorgt voor de opvolging
- Voor 'Move Your Money' en 'vorming' zijn er werkgroepen met vrijwilligers die doorheen het jaar bij elkaar komen en tussentijds worden geïnformeerd

Indicatoren

- De functionerings- en evaluatiegesprekken dragen bij aan de duurzame, efficiënte en professionele werking van FairFin
- Team en Raad van Bestuur zijn betrokken bij elkaars werking
- Er is een document 'zo werken wij bij FairFin'
- Er is een uitgeschreven beleid voor vrijwilligers dat correct wordt toegepast
- Vanaf 2018 werken er naast de leden van de Raad van Bestuur in totaal minstens 20 vrijwilligers mee aan vorming, Move Your Money, boekhouding & administratie en het naar buiten brengen van actuele verhalen (OD 1.1)
- Creativiteit, inhoudelijke kennis en integratie in de NGO-wereld blijven sterktes van FairFin

4.2 Een gezond financieel beheer bestendigt de toekomst van FairFin (12u)

Met het vertrek van ons Hoofd Financiën en de verdeling van haar taken over inhoudelijke en ondersteunende medewerkers, moet er extra aandacht zijn voor de opvolging van het financieel beheer. Extra ondersteuning van externe specialisten en de Raad van Bestuur is, zeker de eerste jaren, nodig. FairFin profileert zich als autoriteit op gebied van ethisch financieel beleid en moet daarom zelf ook extra aandacht hebben voor een transparant en correct financieel beleid.

De Raad van Bestuur van FairFin is de afgelopen beleidsperiode uitgebreid met verschillende jonge mensen. Om de vergaderingen voor iedereen zo interessant en zinvol mogelijk te houden, worden punten rond financieel beheer voorbereid in een

Werkgroep Financiën.

Acties

- We zoeken actief naar inkomsten uit concrete steunvragen (giften), projectfinanciering en duurzaam investeringsadvies (via het label en advies aan institutionelen OD 3.2)
- Een boekhoudkantoor begeleidt onze administratief medewerker op het vlak van de boekhouding totdat die de boekhouding zelfstandig kan voeren
- We engageren een vrijwilliger om mee de boekhouding te (blijven) doen
- Inhoudelijk medewerkers doen zoveel mogelijk hun eigen projectadministratie
- De transparantie van de procedures voor ons financieel beheer wordt verder verhoogd
- Een Werkgroep Financiën samengesteld uit leden van de Raad van Bestuur en het team bereidt de financiële stukken voor die op de Raad van Bestuur moeten komen

Indicatoren

- Inhoudelijke medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen projectadministratie
- FairFin kan de boekhouding intern blijven voeren
- Er zijn duidelijke procedures voor financieel beheer
- De WG Financiën komt zes keer per jaar bij elkaar voor efficiënte vergaderingen
- Op de RvB wordt hoogstens 10% van de tijd besteed aan financiële zaken

4.3 Een actief commercieel en fondsenwervingsbeleid maakt de groei van FairFin mogelijk (15u)

Om onze impact te kunnen vergroten, moeten we blijven zoeken naar mogelijkheden om financiering te vinden voor onze doelstellingen. Zowel team als Raad van Bestuur nemen deze taak op.

Acties

- We zoeken online en via netwerken naar subsidiemogelijkheden en fondsen
- We zetten effectieve giftencampagnes op rond concrete steunvragen
- We onderhouden contacten met schenkers en hebben speciale aandacht voor 'grote gevers'
- We verbinden een verdienmodel aan het Financité & FairFin label voor solidaire financiële producten
- We doen adviesopdrachten indien deze binnen OD 3.2 vallen • We werken samen met andere organisaties om werkingskosten te drukken
- We werken samen met aanbieders uit de Faire Geldwijzer om de Move Your Money Week meer impact te geven (zie OD 3.1)
- We geven steeds meer vormingen

Indicatoren

- Een groeiend percentage van de opbrengsten komt uit giften van particulieren
- We werken met overheidssubsidies, projectsubsidies en bijdragen van fondsen
- Het aantal schenkers groeit jaarlijks
- We vinden financiering voor de continuering van BankWijzer of een soortgelijk project
- Trouwe schenkers blijven schenken
- Door samenwerkingsverbanden kunnen we een groeiend gedeelte van de werkingskosten delen met andere organisaties en ondernemingen
- We verkrijgen inkomsten uit het Financité & FairFin label en uit advies (OD 3.2)
- Inkomsten uit betalende vormingen stijgen tot 6000 euro in 2020

4.4 Een efficiënte administratieve en IT-ondersteuning helpen de interne werking vlot verlopen (10u)

De verschuivingen in het personeelsbestand maken de opdracht van onze administratieve kracht een pak diverser. De administratief medewerker moet ondersteund worden om zijn taken zo goed en efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren.

Acties

- Coördinator en administratief medewerker hebben wekelijks contact om administratie en ICT vlot te laten verlopen en eventuele problemen aan te pakken
- We kijken uit naar mogelijkheden voor efficiënter en effectiever beheer van de achterban via software

Indicatoren

- De administratie klopt
- De ICT werkt
- De medewerker administratie is tevreden
- De achterban wordt efficiënt en effectief beheerd

Personeelsplan

Dit ambitieus beleidsplan kunnen we enkel realiseren met gemotiveerd personeel. Als we kijken naar de profielen en talenten die we in ieder geval nodig hebben, zijn de belangrijkste:

- mensen die actie/onderzoek doen op gebied van financieel systeem en duurzaamheid, democratie en financiële crisis
- mensen met kennis van ethisch sparen en beleggen
- creativiteit
- mogelijkheden om netwerken te vormen
- flexibiliteit/ capaciteit om organisatie verder te ontwikkelen

Plan van aanpak

Hieraan komen we bij de start van het beleidsplan voor het grootste deel tegemoet. Maar er zijn ook enkele knelpunten. Bijvoorbeeld op vlak van communicatie: de communicatieverantwoordelijke heeft in 2015 de functie van coördinator opgenomen, waar door er minder tijd is voor **communicatie**. Dit wordt opgelost door vanaf 2016 de hulp in te roepen van een communicatiebureau.

Ten tweede is er een probleem dat we al heel lang met ons meeslepen en dat steeds nijpender wordt: de **kennis over duurzaam investeren** zit gecentreerd bij één persoon. Gezien het belang van deze kennis voor de volgende beleidsperiode (vooral voor strategische doelstelling 3), is het cruciaal dat in 2016 één van de campagnemedewerkers wordt opgeleid op dit terrein.

Ons Hoofd Financiën vertrok in 2015 en haar taken zijn verdeeld over de verschillende medewerkers. Vooral de administratief medewerker krijgt er veel taken bij. Rond boekhouding is een samenwerking met een boekhoudkantoor voorzien; voor **financieel beheer** wordt een opleiding voorzien zodra helder is wat exact de noden zijn.

Met betrekking tot de uitdagende taken inzake **organisatieontwikkeling** (strategische doelstelling 4), krijgt de nieuwe coördinator training en coaching om het team en zijn talenten zo goed mogelijk te managen.

En tenslotte is er voor de komende beleidsperiode veel meer tijd voorzien voor **fondsenwerving**. Dit gaat een aanpassing in de werkorganisatie vereisen. Zelfs met de voorziene uren echter, zijn de doelstellingen om extra inkomsten te vinden, zeer ambitieus. De Raad van Bestuur van FairFin zal het team dan ook actief moeten ondersteunen bij de zoektocht naar deze extra inkomsten.

Personeelsplaatje

Zoals eerder vermeld, zien wij de jaren 2016 en 2017 als jaren van consolidatie.

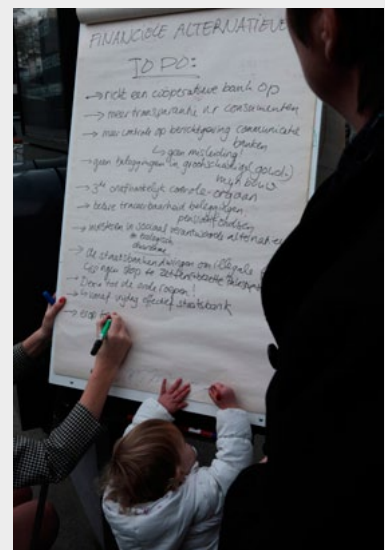
Op 1 januari 2017 verzelfstandigen we de werking rond complementaire munten. De medewerker die hierop werkt, is vanaf juli 2017 niet meer in dienst van FairFin.

In 2018 werken we dan met 4fte. Dit is de basiswerking waarnaar de uren in dit beleidsplan verwijzen.

- Coördinator (30u)
- Administratief medewerker (28,5u)
- Campagnemedewerker (25u)
- Campagnemedewerker (25u)
- Campagnemedewerker (25u)
- Adviseur duurzaam investeren (19u)

We hopen in 2018 een slag te maken naar meer vrijwilligers om extra vormingen, campagnewerk en mediawerk te verrichten, zodat hun inzet een hefboom is voor het vergroten van onze organisatie naar meer betaalde medewerkers.

In 2019 werken we met 4,5 fte, in 2020 met 5 fte.

Toetsing aan de decretale criteria

a) De aanpak van diversiteit, met specifieke aandacht voor interculturaliteit;

Diversiteit is een uitdagend criterium voor FairFin. Enerzijds is het een basiswaarde in de maatschappijvisie van de organisatie. We werken aan een nieuw, duurzaam financieel systeem dat goed is voor de sociale rechtvaardigheid en voor diversiteit. Deze visie werkt door in onder andere onze **openheid naar sollicitanten en vrijwilligers toe als ook in onze communicatie/ beeldvorming**. We willen laten zien dat ons thema iedereen aangaat en proberen mensen van verschillende origine te portretteren op onze website, in ons magazine en op sociale media.

Wij kiezen er doorheen de doelstellingen voor ons in eerste instantie te richten op bewuste consumenten en meer specifiek mensen die al iets doen (deelnemers aan de deeleconomie, aandeelhouders van NewB) voor een duurzaam financieel systeem. Dit zijn voornamelijk meest mensen uit de blanke middenklasse. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen uit een andere cultuur evengoed een potentiële kritische massa voor ons thema zouden kunnen zijn. Maar dit zou andere invalshoeken en andere accenten in onze campagne vergen. Wij hebben hier op dit ogenblik (2015-2017) geen expertise in noch de tijd en de middelen om ons hierin goed genoeg te ontwikkelen.

Tegelijkertijd denken we wel dat het goed is concreet verder te geraken op het pad van diversiteit. Hiervoor lijkt het ons goed **in contact te komen wel organisaties die wel expertise hebben op het vlak van interculturele communicatie**, zoals Orbit of organisaties die werken rond armoede. In deze beleidsperiode zullen we ons door hen laten adviseren over hoe we diversiteit op een haalbare manier beter kunnen integreren in onze werking of hoe we kunnen samenwerken met 'interculturele' organisaties.

Daarnaast zijn er enkele specifieke projecten binnen FairFin die zich wel expliciet op diversiteit richten.

Enerzijds is daar de **werking rond complementaire munten** (OD 3.3): een van de doelstellingen van gemeenschapsmunten is inclusiviteit bevorderen (zij het voor mensen uit andere culturen, mensen met een beperking, mensen zonder werk, vrouwen) en er zijn verschillende actuele projecten in Vlaanderen die dit in praktijk brengen. De e-portemonnee in Limburg bijvoorbeeld, wordt in verschillende gemeenten ingezet om aan kansarmoede tegemoet te komen.

Ook hebben we binnen de doelgroep 'bewuste consumenten' aandacht voor jongeren. FairFin keert zich tegen het idee dat financiële educatie enkel moet gaan over budgetbeheer en kennis van producten. Wij willen jongeren laten zien dat de economie noch het financieel systeem een gegeven is en dat het aan burgers en politici is om die zo mee vorm te geven dat ze ten dienste van de maatschappij staat. We zijn ervan overtuigd dat dit besef van positieve invloed kan zijn op de identiteitsontwikkeling bij jongeren, vooral bij hen die door hun kwetsbare positie een machteloos gevoel hebben tegenover de status quo.

FairFin zoekt actief naar financieringsmogelijkheden voor de twee bovenstaande projecten (OD 4.3).

Tenslotte kiezen we ervoor in 2018 en project op te starten met een nieuwe doelgroep. Welk project en welke doelgroep dat moeten we nog beslissen, maar we willen zodra we geconsolideerd zijn zeker buiten onze gebaande paden treden.

b) De wijze waarop het ruime publiek rechtstreeks of onrechtstreeks wordt benaderd, inclusief de inspanning om andere publieksgroepen aan te trekken;

Het project **BankWijzer** is zeer goed opgepakt geweest door de media en heeft ons zodoende een stuk bekender gemaakt bij het ruime publiek. Debet hieraan is dat het een eenvoudige tool is, dat het een internationaal project betreft en dat we ook in eigen land samenwerken met een sterke coalitie van andere NGO's en vakbonden. Dit willen we vasthouden en uitbreiden in de komende beleidsperiode (OD 2.2).

Om het ruime publiek te bereiken is het belangrijk dat we een **effectieve perswerking** hebben. We zien journalisten als expliciete doelgroep. Intermediarissen zijn sowieso erg belangrijk voor ons. We voeden experts met onze informatie, zodat zij onze standpunten overnemen en aan een ruimer publiek verkondigen.

Daarnaast blijven we ook werk maken van het **contact met BV's** (OD 3.1). Bekende Vlamingen kunnen onze boodschap op een frisse manier verpakken en een ruim publiek aanspreken.

De **Move Your Money Week** (OD 3.1) is een manier om onze Faire Geldwijzer bekend te maken bij een ruim publiek.

Sociale media is op dit terrein ook zeer belangrijk. Via Facebook en Twitter (OD 1.1) linken we ons onderzoek aan de actualiteit en voeden we experts en BV's met onze standpunten, zodat zij die mee verspreiden.

Andere groepen bereiken we vooral via andere organisaties en het project complementaire munten (OD 3.3).

c) De creativiteit, de diversiteit en de originaliteit van de gehanteerde methoden, evenals de effectiviteit ervan;

De financiële wereld is een wereld waar iedereen in meer of mindere mate, direct en indirect bij betrokken is. Toch stelt maar een klein gedeelte van de mensen zich (zelfs na de crisis) vragen bij het financieel systeem of hun relatie daartoe. Financiën worden door onze doelgroepen vaak beschouwd als saai, een noodzakelijk kwaad en iets waar 'gewone mensen' moeilijk vat op krijgen. De methodieken om deze vanzelfsprekendheden in vraag te stellen, zijn dus best verrassend en enthousiasmerend.

Creativiteit is een sterkte waar FairFin veel aan kan hebben de komende beleidsperiode en wordt dus best gewaarborgd via vorming, uitwisseling met o.a. campaigners van andere organisaties, kunstenaars en communicatiespecialisten alsmede een open houding.

Om inspiratie op te doen en op de hoogte te blijven trends en successen, volgen

onze educatief medewerkers **acties en campagnes van andere NGO's, maar zoeken ze evengoed naar good practices in de wereld van de kunst en de reclame.** In brainstorms met vrijwilligers en externen, worden deze voorbeelden als input en uitgangspunt gebruikt voor acties en campagnes rond ons thema. We volgen ook de PR van banken en andere investeerders op de voet, om te begrijpen wat mensen aanspreekt in hun relatie met de bank en om waar mogelijk aan '**omkering**' (het weerleggen van de PR van banken op een verrassende manier) te doen.

In het kader van de Move Your Money Week (OD 3.1) overleggen we regelmatig met aanbieders van duurzame financiële producten om te leren over drempels en beweegredenen bij mensen en organisaties om wel of niet een stap te zetten in de richting van ethisch geld. Doel is om hier in de Move Your Money Week aan tegemoet te komen. Het is in dat kader ook ons streven om **jaarlijks 10 verhalen** te brengen van mensen die wél die stap hebben gezet, op zo'n manier dat mensen zich hiermee kunnen identificeren. Om dezelfde reden brengen we ook de aanbieder van duurzame financiële producten in beeld.

Om de effectiviteit van onze methoden te beoordelen, **houden we jaarlijks bij** hoeveel mensen naar aanleiding van de Move Your Money Week zijn geïnspireerd om een duurzame move te maken met hun geld en passen op basis daarvan het volgend jaar onze strategie daarop aan.

De inzet van complementaire munten (OD 3.3) is een zeer participatieve methode om mensen te sensibiliseren rond de sociale en ecologische dimensie van geld (OD 1.1).

Originaliteit is ook van belang in onze presentaties en vormingen: we zoeken hier continu naar een goede balans van vragen oproepen en informatie meegeven. De komende beleidsperiode blijven we werken naar een optimaal spel tussen herkenbaarheid en afwijkende formats, 'een goed verhaal' en interactiemethodieken en humor en de sérieux die het thema verdient, passend bij zowel lesgever als groep. Om ons hierin te ontwikkelen, doen we **studie rond educatie en voeren we gesprekken met mensen die hier goed in zijn, bijvoorbeeld medewerkers van Vorming-Plus.**

d) De communicatie met het publiek, de aandacht voor de media;

Communicatie is essentieel voor FairFin. Het brengen van actuele verhalen (OD 1.1) en de Move Your Money Week (OD 3.1) bestaan in wezen voor een groot deel uit het communiceren van onze tools BankWijzer en de Faire Geldwijzer. We voeren binnen FairFin constant de discussie op welke manieren we onze doelgroep op een motiverende manier kunnen bereiken. Om die communicatie zo effectief mogelijk te laten verlopen, **verdiepen we onze kennis via vorming en rekenen we op vrijwilligers en op een samenwerking met een professioneel communicatiebureau.**

Journalisten zijn een belangrijke intermediaire doelgroep. We **bouwen relaties uit met alternatieve mediakanalen (OD 1.1), houden contact met de journalisten die al over ons bericht hebben** en blijven hen voeden met informatie en nodigen hen persoonlijk uit op evenementen. We beschouwen deze (en andere) journalisten niet zozeer als de poortwachters naar de gazet, maar als individuen die op de hoogte willen blijven van trends en bewegingen. We informeren hen eerder in de hoop dat ze daar zelf verhalen rond brengen, dan dat we ze willen overtuigen onze stukken te

plaatsen. Daarnaast blijven we **persberichten sturen naar een ruim persbestand.**

e) De aard en de omvang van de educatieve activiteiten en de werkmaterialen;

Met onze educatieve activiteiten sluiten wij aan op de DIY-trend onder (jonge) bewuste consumenten. Deze mensen willen reageren op globale problematieken (klimaat, financiële crisis, Noord-Zuidverhouding) door **in hun eigen leven iets te doen**. Hieraan komt FairFin tegemoet met BankWijzer (OD 2.2) waar mensen zelf hun bank kunnen scannen op thematieken die zij belangrijk vinden en de Faire Geldwijzer, waar de alternatieven samenkomen (OD 3.1).

Formele vorming geven we enkel op vraag. De vorming 'Wat doet de bank met mijn geld?' wordt gegeven door vrijwilligers. Medewerkers van FairFin geven wel presentaties en nemen deel aan fora en debatten, mits hiermee een ruim publiek wordt bereikt en/of een groot gedeelte van het publiek effectief kan worden geactiveerd in de lijn van onze doelstellingen.

f) De acties en de campagnes;

FairFin ontwikkelt acties waarmee mensen hun verontwaardiging betreffende het financieel systeem (OD 2.2) en/of hun zin om er iets aan te doen (OD 2.1, OD 3.1) tot uiting kunnen laten komen. Dit zijn enerzijds **individuele acties die men kan ondernemen naar bankiers en politici** (type 'bevraag je bankier' of 'trek je politicus aan zijn oren') en anderzijds **collectieve acties in de publieke ruimte of op andere betekenisvolle locaties**.

De divestment campagne is een goed voorbeeld van waar de vraag om de politisering van investeringen (OD 2.1) en de effectieve beweging naar duurzaam ingezet geld (OD 3.2), samenkomen. FairFin kan zowel burgers (studenten, bepaalde beroepsgroepen die hun pensioenfondsen willen verduurzamen, etc.) ondersteunen bij het publiek maken van hun vraag, bijvoorbeeld via actuele verhalen, debatten (OD 1.1) en sociale acties (OD 2.2, OD 3.1), als investeerders de weg wijzen naar een duurzamer portefeuille (OD 3.2).

FairFin zoekt in de komende beleidsperiode naar **extra financiering voor deze campagne**.

g) De samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;

Vanaf het moment dat FairFin (toen nog Netwerk Vlaanderen) campagnenwerk is gaan doen, hebben we dit gedaan in nauwe samenwerking met andere organisaties. Het aanklagen van schadelijke investeringen vraagt altijd om een verduidelijking van de invulling van het begrip 'schadelijk'. We werkten dan ook achtereenvolgens samen met de vredesbeweging, mensenrechtenorganisaties, vakbonden, milieuorganisaties en organisaties die strijden tegen honger.

Met elk van die **bewegingen in België** is het contact door de jaren heen verdiept. We

vinden elkaar gemakkelijk om te reageren op de actualiteit (OD 1.1) en druk uit te oefenen op banken om een specifiek beleid te wijzigen (OD 2.2).

Met het **BankWijzer** project heeft deze samenwerking een formele vorm en uitwerking gevonden, die we in de komende beleidsperiode willen behouden, versterken en inzetten om campagne te voeren. Binnen BankWijzer zijn er 'casestudies' voorzien, waarvoor we afhankelijk van het thema met enkele van deze organisaties nauwer samenwerken. Via deze organisaties bereiken we onze doelgroep 'bewuste consumenten' op effectieve wijze.

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren ook sterke banken gesmeed op internationaal vlak. Via de in Nederland gevestigde koepel **BankTrack** wisselen we kennis, ervaringen en informatie uit rond het campagnevoeren op schadelijke investeringen. Dit contact blijft in de komende beleidsperiode zeer waardevol voor OD 2.2.

Met *lead partner* Sodi in Berlijn en enkele andere partners startten we in 2009 het consortium **Facing Finance**, waarmee we inmiddels 3 Dirty Profits rapporten maakten. We hopen met deze en andere partners in de komende beleidsperiode een nieuwe Europees project in te dienen, om meer onderzoek te doen en beweging te maken rond deze schadelijke investeringen.

Het BankWijzer project tenslotte, is de Belgische versie van **Fair Finance Guide International**, een coalitie geleid door Oxfam Nederland. FairFin ziet het als haar missie om deze 3 internationale netwerken (BankTrack, Facing Finance en Fair Finance Guide) ook onderling waar nuttig te laten samenwerken.

Na de crisis hebben we ook op vlak van 'systeemkritiek' (de kritische beschouwing van het financieel systeem an sich, met té grote, té invloedrijke banken, zie OD 2.1) waardevolle partners gevonden. **Finance Watch**, **CEO en CADTM** zijn organisaties waarmee we veel uitwisseling doen rond thema's als stabiliteit, schulden crisis en lobby. Zaken die vooral spelen in Europese context. Ook deze contacten gaan in de volgende beleidsperiode nuttig zijn voor SD 2.

Voor de Move Your Money Week en de Faire Geldwijzer, werken we samen met **duurzame aanbieders**. Het gaat om duurzame banken, duurzame coöperaties en duurzame producten. De oefening hier is om de meest ethische initiatieven te promoten, zonder daarbij aan onafhankelijkheid in te boeten. Duidelijkheid en transparantie in de communicatie zijn hiervoor essentieel.

Via het lidmaatschap van **The Shift en Netwerk Bewust Verbruiken**, wisselen we ervaringen en standpunten wat betreft duurzaamheid uit. Voor kennisuitwisseling betreffende sociaal-cultureel volwassenenwerk is het essentieel dat we kunnen rekenen op de ondersteuning van koepels **FOV en Socius**.

Voor onze activiteiten hebben we contact met verschillende **cultuurhuizen** die ook onze inhoudelijke missie onderschrijven en daar op verschillende aan meewerken, bijv. het Kaaitheater, De Buren, De Vooruit en De Beursschouwburg (OD 1.1 en 3.1).

h) Het engagement van vrijwilligers en bestuurders; de zorg voor professionaliteit en professionalisering

We rekenen in 2016-2020 op het engagement van vrijwilligers voor de Move Your

Money Week (OD 3.1), het brengen van actuele verhalen op sociale media (OD 1.1) en voor vorming. Voor al deze drie activiteiten **sturen we de huidige vrijwilligers aan en bieden we hun mogelijkheden tot ontplooiing. Ook zoeken we nieuwe vrijwilligers.** We werken een degelijke vrijwilligerswerking uit waarbij we aan de juridische rechten van de vrijwilligers tegemoetkomen, alsook zorgen voor aangename en inspirerende ontmoeting en uitwisseling onderling.

Het bestuur van FairFin bestaat uit tien personen. Naast zijn functie als bestuurslid, vindt elk van deze personen op de een of andere wijze aansluiting bij de werking van FairFin, hetzij als vormingswerker, personeelsbegeleider, fondsenwerver of netwerker. Voor de komende beleidsperiode zullen we de **Raad van Bestuur verder aanvullen.** De profielen waar we naar op zoek zijn, vinden aansluiting met onze primaire doelgroepen. Waar mogelijk kiezen we vrouwen voor deze posities.

Voor het onderdeel 'professioneel werken' hebben we enkele concrete actiepunten (zie SD 4):

- We voeren jaarlijks **functioneringsgesprekken**, die gedegen worden opgevolgd
- We stellen een **document 'zo werken we bij FairFin'** op
- Het **beleidsplan wordt geoperationaliseerd in een planning**, die wordt opgevolgd door team en waarover wordt gerapporteerd aan de Raad van Bestuur
- De **coördinator wordt door een externe partij ondersteund** om goeie coaching en begeleiding te kunnen geven

i) De manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg

FairFin voorziet in integrale kwaliteitszorg via:

- **Uitwisseling met medewerkers van andere organisaties** binnen onze netwerken
- Het **vormingsaanbod** van Socius en andere partijen te volgen en waar opportuun daarop in te schrijven. Voor de komende beleidsperiode zullen we in ieder geval vorming zoeken rond vrijwilligers en rond originele campagnemethodieken (SD 2 en OD 3.1)
- Het aanbod aan **debatten en conferenties** rond ons thema te volgen en waar waardevol te bezoeken
- We organiseren ook zelf debatten rond actuele thema's (OD 1.1)
- Het waken over ontwikkeling van creativiteit, interne kennisdeling en integratie in de NGO-wereld (OD 4.1)
- **Interne kruisbestuiving:** FairFin vindt het belangrijk dat we in alle drukte en bedrijvigheid tijd blijven maken om elkaar te inspireren met interessante ideeën, mensen, literatuur, etc. Iedereen die ergens door wordt 'gepakt', wordt aangemoedigd daar op korte termijn in een lunchvergadering met de teamleden over uit te wijden.

Hoe dit beleidsplan tot stand kwam

Het proces in aanloop naar dit beleidsplan is in feite gestart op het moment dat het beleidsplan voor 2011-2015 publiek gemaakt werd. Bij elke vergadering, elke nota, elk gesprek met een stakeholder, werd het beleid van FairFin overdacht en bijgeschaafd. We lichten er enkele sleutelmomenten uit.

Achterban

In 2012 veranderden we onze naam en stapten we uit het Krekelsparen. De vrijheid onafhankelijk van grootbanken te opereren, motiveerde ons enorm. Tegelijkertijd werd duidelijk dat we de banden met onze achterban moesten blijven aanhalen en nauwer bij ons moesten betrekken, om onze kritische stem te laten horen én ons financieel te kunnen redden.

In 2013 legden we (met het nieuwe beleidsplan in ons achterhoofd) de vraag naar hoe we meer impact en meer inkomsten zouden kunnen realiseren, expliciet voor aan adviesbureau Studio Spark. De adviezen in hun eindrapport (inkomsten uit adviesverstrekking, tools aanbieden, de overtuiging dat we een grote potentiële achterban hebben, werken als een taakgerichte organisatie), vonden enerzijds direct hun weg in concrete aanpassingen van de werkwijze en legden anderzijds de basis voor discussiepunten die nog uitgeklaard moesten worden. Daarnaast leverde Studio Spark een concrete bijdrage aan dit beleidsplan via de (interne en externe) stakeholdersbevraging die zij deden (zie bijlage).

Meer impact gezocht

De externe stakeholdersbevraging (zie bijlage) liep gaandeweg verder. Conversaties met mensen en organisaties uit onze doelgroepen (leden, partners, journalisten, experts, leerkrachten, mensen die nog nooit van ons gehoord hadden), alsmede tips uit workshops en vormingen, leidden tot het beeld dat we ons als FairFin beter zouden moeten profileren. Het succes en bereik van de lancering van BankWijzer begin 2015, sterkte ons gevoel dat de kritische beschouwing van investeerders en een educatieve werking gericht op burgers en organisaties, onze *core business* is.

In april 2015 zetten we het pad uit om het beleidsplan concreet vorm te geven. We voerden inhoudelijke discussies over de thema's die zich niet direct in onze basiswerking bevonden, maar we wel relevant achtten, zoals complementaire munten en advies aan invloedrijke investeerders. Kernvraag: hoe geven we hier in de komende beleidsperiode op zo effectief mogelijke wijze invulling aan? We vormden ook een beleidsplanningsgroep, bestaande uit 3 bestuurders, de coördinator en een wisselend personeelslid. Deze groep formuleerde op basis van de stakeholdersbevragingen en literatuur, de eerste versie van strategische en operationele doelstellingen.

Naar een effectieve operationalisering

In augustus 2015 werden deze doelstellingen voor het eerst gepresenteerd aan Raad van Bestuur en team. In september bekeek een medewerkster van Socius het beleidsplan met een frisse blik. Al deze commentaren werden verwerkt en de verschillende acties werden gekoppeld aan het personeelsplan, dat begin oktober op een tweedaagse met team en Raad van Bestuur werd gefinaliseerd. Er werd aansluitend een oefening gemaakt om van het beleidsplan een zo praktisch en efficiënt mogelijk werkinstrument te maken.

Midden oktober werd de toetsing aan de decretale criteria gefinaliseerd en samen met financieel plan bij het beleidsplan gevoegd. Het geheel ging nog een laatste keer naar Socius. Op de AV van 18 november werd het beleidsplan uiteindelijk voorgelegd en goedgekeurd.

We kunnen niet wachten het plan in praktijk te brengen!

Bijlage: vragen stakeholderbevraging

Onderstaande **vragen** werden door Studio Spark telefonisch voorgelegd aan de interne en externe stakeholders. Deze lijst is geïnspireerd op de OVAM SIS Toolkit (Sustainable Innovation System) welke een zeer breed kader biedt om innovatiepotentieel binnen de organisatie bloot te leggen (zowel wat betreft business model, multi-actor samenwerking, communicatie en organisatiecultuur).

- Als iemand je in een café-gesprek vraagt: waarom bestaat FairFin eigenlijk? Wat antwoord je dan?
- Wat waren volgens u de hoogtepunten in het verleden en waarom? Waarom waren die succesvol? Wat lag er aan de basis?
- Wat zijn volgens jou de belangrijkste 'opportuniteiten' die FairFin aan zijn neus heeft voorbij laten gaan?
- Wanneer zaken fout gaan binnen FairFin, waar lopen we dan meestal tegenaan?
- Welke organisaties genieten van jou veel bewondering, en waarom? Wat doen ze goed? Wat kunnen we van hen leren?
- Wat zijn volgens jou de belangrijkste sterktes en troeven binnen FairFin? Zijn daar troeven bij die onderbenut zijn?
- Indien jij de toekomst van FairFin voor het dromen had, wat zou er gebeuren?
- Hoe kan FairFin volgens jou meer betrokkenheid creëren bij burgers?
- Hoe krijgt FairFin volgens jou meer toegang tot reguliere media?
- Zijn er dan competenties of dingen die we structureel missen bij FairFin?
- Wat zijn volgens jou de grote kansen die FairFin nu en in de nabije toekomst moet aangrijpen?

Daarna werd de externe stakeholderbevraging voortgezet met onder andere deze vragen:

- Aan journalisten: waarom heeft u ons persbericht (opiniestuk, onderzoek, aankondiging...) wel/ niet geplaatst?
- Aan kritische experts: wat is de toegevoegde waarde van een NGO als FairFin in de hervorming van het financieel systeem na de crisis?
- Aan andere organisaties die werken rond het financieel systeem: hoe kunnen we elkaar aanvullen zodat we meer impact hebben?
- Aan andere 'themaorganisaties': met welk soort informatie zouden we jullie en jullie achterban kunnen overtuigen meer betrokken te worden bij het financieel systeem?
- Aan achterban: wat vind jij goed/ niet goed aan onze activiteiten?
- Aan duurzame financiële aanbieders: welke activiteiten van ons hebben een invloed gehad op (de grootte van) jullie spaardersaantallen/ spaarinlage/ aandeelhoudersaantallen/ kapitaal?
- Aan lokale groepen: aan welk soort informatie hebben jullie behoefte om acties te ondernemen rond betrokkenheid bij het financieel systeem?

IEDEREEN BETROKKEN BIJ HET FINANCIËEL SYSTEEM

FINANCIËEL PLAN FAIRFIN 2016 – 2020

november 2015

Toelichting bij financieel plan

Het financieel plan omvat de begroting van de inhoudelijke planning 2016-2020.

Eerst wordt er een overzicht gegeven van de opbrengsten en kosten voor de komende vijf jaar. De eerste twee jaar van ons beleidsplan, zien wij ons genoodzaakt onze begroting sluitend te maken met een investering uit eigen middelen ('**bestemd fonds reorganisatiekosten**'). Hiermee komen we voornamelijk tegemoet aan kosten die we maken door het uitbetalen van een opzegpremie (2016) en het loon van de medewerker complementaire munten (2016, 2017).

Hoe de bewegingssubsidie voor sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt ingezet

Aansluitend volgt een overzicht per jaar, telkens eerst globaal en daarna gedetailleerd. In de globale overzichten per jaar wordt aangegeven welke kosten gefinancierd worden via het decreet en welke via andere opbrengsten. Vooral voor de inhoudelijke basiswerking rekenen we nog op andere, specifieke inkomstenbronnen (giften uit concrete steunvragen, projectsubsidies en bijdragen van private foundations) naast de bewegingssubsidie en overige inkomsten (lidgelden, reguliere giften, inkomsten uit werking, etc.).

Deze specifieke inkomstenbronnen voor de inhoudelijke basiswerking verwachten we te kunnen invullen met:

- jaarlijks één of twee projectsubsidies à la BankWijzer (zie post '**tijdelijke subsidies**');
- een kleinere bijdrage van een **private foundation** (tussen de 5000 en 10.000 eur) voor de inhoudelijke basiswerking;
- verschillende concrete steunvragen (onder 'Giften van particulieren') om strategische doelstelling 1, 2 of 3 mogelijk te maken afhankelijk van waar de financieringsnoden liggen.

De bewegingssubsidie wordt evenredig aan het aantal benodigde uren verdeeld over de verschillende strategische doelstellingen.

Hoe groei wordt mogelijk gemaakt

De uitbreiding van ons personeelsbestand vanaf 2019, maken we mogelijk door het aanwerven van diverse extra inkomstenbronnen naast de bewegingssubsidie. De meest gevoelige stijgingen, bevinden zich bij de tijdelijke projectsubsidies en de giften uit concrete steunvragen. Dit zijn twee posten waarop we de afgelopen jaren succesvol hebben gewerkt en die we verwachten te kunnen uitbreiden op basis van dit beleidsplan. Daarnaast stijgen de inkomsten uit reguliere giften van particulieren, bijdragen van private fondsen alsmede de lidgelden.

BEGROTING BELEIDSPLAN 2016 - 2020

BEGROTING BELEIDSPLAN		Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN		471.182	408.910	395.563	436.537	478.631
GIFTEN van particulieren		33.450	36.450	45.450	60.370	68.370
LIDGELDEN		11.000	12.000	14.000	18.000	22.000
PRIVATE FOUNDATIONS		5.000	7.500	7.500	10.000	10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000	14.000	15.000	16.000	17.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		315.464	271.789	281.789	297.444	323.113
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET		175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		77.000	45.000	55.000	70.000	95.000
ANDERE TOELAGES		63.464	51.789	51.789	52.444	53.113
OPBRENGSTEN UIT WERKING		19.500	23.100	27.324	30.473	34.148
FINANCIELE OPBRENGSTEN		6.000	5.000	4.500	4.250	4.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		66.768	39.072			
TOTAAL VAN DE KOSTEN		471.182	408.910	395.132	436.343	478.341
INHOUDELIJKE BASISWERKING		194.069	171.843	177.666	212.821	248.564
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		45.360	24.606	0	0	0
COMMUNICATIE		52.534	53.501	54.913	56.633	58.408
MANAGEMENT		36.819	18.065	18.426	18.940	19.468
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		62.777	62.998	64.317	66.185	68.107
INFORMATICA		14.357	12.748	13.003	13.321	13.646
HUISVESTING		37.856	39.370	40.945	42.583	44.286
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		17.850	16.220	16.302	16.302	16.302
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
FINANCIELE KOSTEN		360	360	360	360	360
BELASTINGEN		3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
RESULTAAT		0	0	430	194	290

- DETAIL OPBRENGSTEN -						
GIFTEN van particulieren		33.450	36.450	45.450	60.370	68.370
Giften van particulieren		15.000	15.000	17.000	20.000	24.000
Concrete steunvragen		15.000	18.000	25.000	36.920	40.920
Intrestafstand Triodossparen		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50	50	50	50	50
Opbrengst Boost Ethico		400	400	400	400	400
LIDGELDEN		11.000	12.000	14.000	18.000	22.000
PRIVATE FOUNDATIONS		5.000	5.000	7.000	10.000	10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000	14.000	15.000	16.000	17.000
Commissie VDK Spaarplus		14.000	14.000	15.000	16.000	17.000
Toelages van de OVERHEID		315.464	271.789	281.789	297.444	323.113
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
Tijdelijke subsidies		77.000	45.000	55.000	70.000	95.000
Tewerkstellingstoelages		62.464	50.789	50.789	51.444	52.113
	Sociale Maribel	10.000	0	0	0	0
	VIA-akkoorden	20.000	18.000	18.000	18.000	18.000
	Herverdeling budget DAC	32.464	32.789	32.789	33.444	34.113
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
OPBRENGSTEN UIT WERKING		19.500	23.100	27.324	30.473	34.148
	Adviesinkomsten Luc (miv label)	3.000	6.000	8.000	9.000	10.000
	Opbrengsten vorming	900	900	2.500	4.000	6.000
	Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden	0	0	0	0	0
	Recuperatie diverse secretariaatskosten	500	500	500	500	500
	Communicatie en tijdschrift	100	100	100	100	100
	Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten	15.000	15.600	16.224	16.873	17.548
FINANCIELE OPBRENGSTEN		6.000	5.000	4.500	4.250	4.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		66.768	39.072	0	0	0
- DETAIL KOSTEN -						
INHOUDELIJKE BASISWERKING		194.069	171.843	177.666	212.821	248.564
WERKINGSKOSTEN		50.000	44.000	48.000	50.000	52.500
PERSONEELSKOSTEN		144.069	127.843	129.666	162.821	196.064
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		45.360	24.606	0	0	0
WERKINGSKOSTEN		9.000				
PERSONEELSKOSTEN		36.360	24.606			
COMMUNICATIE		52.534	53.501	54.913	56.633	58.408
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		12.000	12.000	12.480	12.979	13.498
COMMUNICATIEBUREAU		5.000	5.000	5.202	5.306	5.412
PERSONEELSKOSTEN		35.534	36.501	37.231	38.347	39.498
MANAGEMENT		36.819	18.065	18.426	18.940	19.468
Algemene vergadering		800	816	832	849	866
Raad van Bestuur		3.000	3.060	3.121	3.184	3.247
PERSONEELSKOSTEN		33.019	14.189	14.473	14.907	15.354
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		62.777	62.998	64.317	66.185	68.107
WERKINGSKOSTEN		9.000	9.180	9.364	9.551	9.742
BOEKHOUDKANTOOR		3.000	3.000	3.120	3.245	3.375
PERSONEELSKOSTEN		50.777	50.818	51.834	53.389	54.991
INFORMATICA		14.357	12.748	13.003	13.321	13.646
WERKINGSKOSTEN		7.000	7.140	7.283	7.428	7.577
PERSONEELSKOSTEN		7.357	5.608	5.721	5.892	6.069
HUISVESTING		37.856	39.370	40.945	42.583	44.286
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		17.850	16.220	16.302	16.302	16.302
Uitbouw vrijwilligerswerking		600	600	600	600	600
Divers vervoer binnenland		800	680	680	680	680
Reis & verblijfskosten studiereizen		160	136	136	136	136
Vorming personeel en vrijwilligers		384	326	408	408	408
Onthaal & kantine		1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Sociaal secretariaat		2.480	2.108	2.108	2.108	2.108
Kosten werkgever woon-werkverkeer		6.000	5.780	5.780	5.780	5.780
Fietsvergoeding personeel		650	200	200	200	200
Arbeidsgeneeskundige dienst		256	218	218	218	218
Verzekering arbeidsongevallen en BA		2.320	1.972	1.972	1.972	1.972
Recrutering & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
FINANCIELE KOSTEN		360	360	360	360	360
BELASTINGEN		3.200	3.200	3.200	3.200	3.200

BEGROTING BELEIDSPLAN 2016

BEGROTING BELEIDSPLAN	gefinancierd via het Decreet	Begroting 2016
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	175.000	471.182
GIFTEN van particulieren		33.450
LIDGELDEN		11.000
PRIVATE FOUNDATIONS		5.000
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		315.464
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		77.000
ANDERE TOELAGES		63.464
OPBRENGSTEN UIT WERKING		19.500
FINANCIELE OPBRENGSTEN		6.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		66.768
TOTAAL VAN DE KOSTEN	175.000	471.182
INHOUDELIJKE BASISWERKING	50.000	194.069
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)	22.000	45.360
COMMUNICATIE	25.000	52.534
MANAGEMENT	17.000	36.819
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN	30.000	62.777
INFORMATICA	7.000	14.357
HUISVESTING	16.000	37.856
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGER	8.000	17.850
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200
RESULTAAT van het boekjaar		0

- DETAIL OPBRENGSTEN -		
GIFTEN van particulieren		33.450
Giften van particulieren		15.000
Concrete steunvragen		15.000
Intrestafstand Triodossparen		3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50
Opbrengst Boost Ethico		400
LIDGELDEN		11.000
PRIVATE FOUNDATIONS		5.000
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000
Commissie VDK Spaarplus		14.000
Toelages van de OVERHEID		315.464
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000
Tijdelijke subsidies		77.000
Tewerkstellingstoelages		62.464
Sociale Maribel	10.000	
VIA-akkoorden	20.000	
Herverdeling budget DAC	32.464	
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV		1.000
OPBRENGSTEN UIT WERKING		19.500
Adviesinkomsten Luc (miv label)		3.000
Opbrengsten vorming		900
Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden		0
Recuperatie diverse secretariaatskosten		500
Communicatie en tijdschrift		100
Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten		15.000
FINANCIELE OPBRENGSTEN		6.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		66.768
- DETAIL KOSTEN -		
INHOUDELIJKE BASISWERKING		194.069
WERKINGSKOSTEN		50.000
PERSONEELSKOSTEN		144.069
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		45.360
WERKINGSKOSTEN		9.000
PERSONEELSKOSTEN		36.360
COMMUNICATIE		52.534
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		12.000
COMMUNICATIEBUREAU		5.000
PERSONEELSKOSTEN		35.534
MANAGEMENT		36.819
Algemene vergadering		800
Raad van Bestuur		3.000
PERSONEELSKOSTEN		33.019
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		62.777
WERKINGSKOSTEN		9.000
BOEKHOUDKANTOOR		3.000
PERSONEELSKOSTEN		50.777
INFORMATICA		14.357
WERKINGSKOSTEN		7.000
PERSONEELSKOSTEN		7.357
HUISVESTING		37.856
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		17.850
Uitbouw vrijwilligerswerking		600
Divers vervoer binnenland		800
Reis & verblijfskosten studiereizen		160
Vorming personeel en vrijwilligers		384
Onthaal & kantine		1.200
Sociaal secretariaat		2.480
Kosten werkgever woon-werkverkeer		6.000
Fietsvergoeding personeel		650
Arbeidsgeneeskundige dienst		256
Verzekering arbeidsongevallen en BA		2.320
Recrutering & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200

BEGROTING BELEIDSPLAN 2017

BEGROTING BELEIDSPLAN	gefinancierd via het Decreet	Begroting 2017
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	175.000	408.910
GIFTEN van particulieren		36.450
LIDGELDEN		12.000
PRIVATE FOUNDATIONS		7.500
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		271.789
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		45.000
ANDERE TOELAGES		51.789
OPBRENGSTEN UIT WERKING		23.100
FINANCIELE OPBRENGSTEN		5.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		39.072
TOTAAL VAN DE KOSTEN	175.000	408.910
INHOUDELIJKE BASISWERKING	54.000	171.843
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)	12.000	24.606
COMMUNICATIE	28.000	53.501
MANAGEMENT	10.000	18.065
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN	38.000	62.998
INFORMATICA	7.000	12.748
HUISVESTING	18.000	39.370
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGER	8.000	16.220
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200
RESULTAAT		0

- DETAIL OPBRENGSTEN -		
GIFTEN van particulieren		36.450
Giften van particulieren		15.000
Concrete steunvragen		18.000
Intrestafstand Triodossparen		3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50
Opbrengst Boost Ethico		400
LIDGELDEN		12.000
PRIVATE FOUNDATIONS		5.000
Opbrengsten van financiële instellingen		14.000
Commissie VDK Spaarplus		14.000
Toelages van de OVERHEID		271.789
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000
Tijdelijke subsidies		45.000
Tewerkstellingstoelages		50.789
Sociale Maribel	0	
VIA-akkoorden	18.000	
Herverdeling budget DAC	32.789	
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV		1.000
OPBRENGSTEN UIT WERKING		23.100
Adviesinkomsten Luc (miv label)		6.000
Opbrengsten vorming		900
Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden		0
Recuperatie diverse secretariaatskosten		500
Communicatie en tijdschrift		100
Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten		15.600
FINANCIELE OPBRENGSTEN		5.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		39.072
- DETAIL KOSTEN -		
INHOUDELIJKE BASISWERKING		171.843
WERKINGSKOSTEN		44.000
PERSONEELSKOSTEN		127.843
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		24.606
WERKINGSKOSTEN		
PERSONEELSKOSTEN		24.606
COMMUNICATIE		53.501
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		12.000
COMMUNICATIEBUREAU		5.000
PERSONEELSKOSTEN		36.501
MANAGEMENT		18.065
Algemene vergadering		816
Raad van Bestuur		3.060
PERSONEELSKOSTEN		14.189
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		62.998
WERKINGSKOSTEN		9.180
BOEKHOUDKANTOOR		3.000
PERSONEELSKOSTEN		50.818
INFORMATICA		12.748
WERKINGSKOSTEN		7.140
PERSONEELSKOSTEN		5.608
HUISVESTING		39.370
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		16.220
Uitbouw vrijwilligerswerking		600
Divers vervoer binnenland		680
Reis & verblijfskosten studiereizen		136
Vorming personeel en vrijwilligers		326
Onthaal & kantine		1.200
Sociaal secretariaat		2.108
Kosten werkgever woon-werkverkeer		5.780
Fietsvergoeding personeel		200
Arbeidsgeneeskundige dienst		218
Verzekering arbeidsongevallen en BA		1.972
Recruterings & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200

BEGROTING BELEIDSPLAN 2018

BEGROTING BELEIDSPLAN	gefinancierd via het Decreet	Begroting 2018
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	175.000	395.563
GIFTEN van particulieren		45.450
LIDGELDEN		14.000
PRIVATE FOUNDATIONS		7.500
Opbrengsten van financiële instellingen		15.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		281.789
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		55.000
ANDERE TOELAGES		51.789
OPBRENGSTEN UIT WERKING		27.324
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.500
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
TOTAAL VAN DE KOSTEN	175.000	395.132
INHOUDELIJKE BASISWERKING	54.000	177.666
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
COMMUNICATIE	32.000	54.913
MANAGEMENT	11.000	18.426
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN	40.000	64.317
INFORMATICA	8.000	13.003
HUISVESTING	22.000	40.945
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGER	8.000	16.302
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200
RESULTAAT		430

- DETAIL OPBRENGSTEN -		
GIFTEN van particulieren		45.450
Giften van particulieren		17.000
Concrete steunvragen		25.000
Intrestafstand Triodossparen		3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50
Opbrengst Boost Ethico		400
LIDGELDEN		14.000
PRIVATE FOUNDATIONS		7.000
Opbrengsten van financiële instellingen		15.000
Commissie VDK Spaarplus		15.000
Toelages van de OVERHEID		281.789
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000
Tijdelijke subsidies		55.000
Tewerkstellingstoelages		50.789
Sociale Maribel	0	
VIA-akkoorden	18.000	
Herverdeling budget DAC	32.789	
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV	1.000	
OPBRENGSTEN UIT WERKING		27.324
Adviesinkomsten Luc (miv label)		8.000
Opbrengsten vorming		2.500
Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden		0
Recuperatie diverse secretariaatskosten		500
Communicatie en tijdschrift		100
Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten		16.224
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.500
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
- DETAIL KOSTEN -		
INHOUDELIJKE BASISWERKING		177.666
WERKINGSKOSTEN		48.000
PERSONEELSKOSTEN		129.666
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
WERKINGSKOSTEN		
PERSONEELSKOSTEN		
COMMUNICATIE		54.913
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		12.480
COMMUNICATIEBUREAU		5.202
PERSONEELSKOSTEN		37.231
MANAGEMENT		18.426
Algemene vergadering		832
Raad van Bestuur		3.121
PERSONEELSKOSTEN		14.473
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		64.317
WERKINGSKOSTEN		9.364
BOEKHOUDKANTOOR		3.120
PERSONEELSKOSTEN		51.834
INFORMATICA		13.003
WERKINGSKOSTEN		7.283
PERSONEELSKOSTEN		5.721
HUISVESTING		40.945
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		16.302
Uitbouw vrijwilligerswerking		600
Divers vervoer binnenland		680
Reis & verblijfskosten studiereizen		136
Vorming personeel en vrijwilligers		408
Onthaal & kantine		1.200
Sociaal secretariaat		2.108
Kosten werkgever woon-werkverkeer		5.780
Fietsvergoeding personeel		200
Arbeidsgeneeskundige dienst		218
Verzekering arbeidsongevallen en BA		1.972
Recrutering & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200

BEGROTING BELEIDSPLAN 2019

BEGROTING BELEIDSPLAN	gefinancierd via het Decreet	Begroting 2019
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	175.000	436.537
GIFTEN van particulieren		60.370
LIDGELDEN		18.000
PRIVATE FOUNDATIONS		10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		16.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		297.444
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		70.000
ANDERE TOELAGES		52.444
OPBRENGSTEN UIT WERKING		30.473
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.250
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
TOTAAL VAN DE KOSTEN	175.000	436.343
INHOUDELIJKE BASISWERKING	53.000	212.821
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
COMMUNICATIE	32.000	56.633
MANAGEMENT	11.000	18.940
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN	40.000	66.185
INFORMATICA	8.000	13.321
HUISVESTING	23.000	42.583
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGER	8.000	16.302
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200
RESULTAAT		194

- DETAIL OPBRENGSTEN -		
GIFTEN van particulieren		60.370
Giften van particulieren		20.000
Concrete steunvragen		36.920
Intrestafstand Triodossparen		3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50
Opbrengst Boost Ethico		400
LIDGELDEN		18.000
PRIVATE FOUNDATIONS		10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		16.000
Commissie VDK Spaarplus		16.000
Toelages van de OVERHEID		297.444
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000
Tijdelijke subsidies		70.000
Tewerkstellingstoelages		51.444
Sociale Maribel	0	
VIA-akkoorden	18.000	
Herverdeling budget DAC	33.444	
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV	1.000	
OPBRENGSTEN UIT WERKING		30.473
Adviesinkomsten Luc (miv label)		9.000
Opbrengsten vorming		4.000
Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden		0
Recuperatie diverse secretariaatskosten		500
Communicatie en tijdschrift		100
Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten		16.873
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.250
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
- DETAIL KOSTEN -		
INHOUDELIJKE BASISWERKING		212.821
WERKINGSKOSTEN		50.000
PERSONEELSKOSTEN		162.821
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
WERKINGSKOSTEN		
PERSONEELSKOSTEN		
COMMUNICATIE		56.633
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		12.979
COMMUNICATIEBUREAU		5.306
PERSONEELSKOSTEN		38.347
MANAGEMENT		18.940
Algemene vergadering		849
Raad van Bestuur		3.184
PERSONEELSKOSTEN		14.907
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		66.185
WERKINGSKOSTEN		9.551
BOEKHOUDKANTOOR		3.245
PERSONEELSKOSTEN		53.389
INFORMATICA		13.321
WERKINGSKOSTEN		7.428
PERSONEELSKOSTEN		5.892
HUISVESTING		42.583
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		16.302
Uitbouw vrijwilligerswerking		600
Divers vervoer binnenland		680
Reis & verblijfskosten studiereizen		136
Vorming personeel en vrijwilligers		408
Onthaal & kantine		1.200
Sociaal secretariaat		2.108
Kosten werkgever woon-werkverkeer		5.780
Fietsvergoeding personeel		200
Arbeidsgeneeskundige dienst		218
Verzekering arbeidsongevallen en BA		1.972
Recrutering & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200

BEGROTING BELEIDSPLAN 2020

BEGROTING BELEIDSPLAN	gefinancierd via het Decreet	Begroting 2020
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	175.000	478.631
GIFTEN van particulieren		68.370
LIDGELDEN		22.000
PRIVATE FOUNDATIONS		10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		17.000
TOELAGES VAN DE OVERHEID		323.113
SUBSIDIE BEWEGINGSDECREET	175.000	175.000
TIJDELIJKE SUBSIDIES		95.000
ANDERE TOELAGES		53.113
OPBRENGSTEN UIT WERKING		34.148
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
TOTAAL VAN DE KOSTEN	175.000	478.341
INHOUDELIJKE BASISWERKING	53.000	248.564
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
COMMUNICATIE	32.000	58.408
MANAGEMENT	11.000	19.468
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN	40.000	68.107
INFORMATICA	8.000	13.646
HUISVESTING	23.000	44.286
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGER	8.000	16.302
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200
RESULTAAT		290

- DETAIL OPBRENGSTEN -		
GIFTEN van particulieren		68.370
Giften van particulieren		24.000
Concrete steunvragen		40.920
Intrestafstand Triodossparen		3.000
Intrestafstand VDK Spaarplus		50
Opbrengst Boost Ethico		400
LIDGELDEN		22.000
PRIVATE FOUNDATIONS		10.000
Opbrengsten van financiële instellingen		17.000
Commissie VDK Spaarplus		17.000
Toelages van de OVERHEID		323.113
Subsidie Bewegingsdecreet		175.000
Tijdelijke subsidies		95.000
Tewerkstellingstoelages		52.113
Sociale Maribel	0	
VIA-akkoorden	18.000	
Herverdeling budget DAC	34.113	
Diverse toelages o.a. VIVO, korting BV		1.000
OPBRENGSTEN UIT WERKING		34.148
Adviesinkomsten Luc (miv label)		10.000
Opbrengsten vorming		6.000
Recup werkingskosten uit samenwerkingsverbanden		0
Recuperatie diverse secretariaatskosten		500
Communicatie en tijdschrift		100
Huurinkomsten en recup.huisvestingskosten		17.548
FINANCIELE OPBRENGSTEN		4.000
BESTEMD FONDS REORGANISATIEKOSTEN		0
- DETAIL KOSTEN -		
INHOUDELIJKE BASISWERKING		248.564
WERKINGSKOSTEN		52.500
PERSONEELSKOSTEN		196.064
TIJDELIJKE PROJECTEN (CM)		0
WERKINGSKOSTEN		
PERSONEELSKOSTEN		
COMMUNICATIE		58.408
WERKINGSKOSTEN COMMUNICATIE		13.498
COMMUNICATIEBUREAU		5.412
PERSONEELSKOSTEN		39.498
MANAGEMENT		19.468
Algemene vergadering		866
Raad van Bestuur		3.247
PERSONEELSKOSTEN		15.354
ADMINISTRATIE EN FINANCIEN		68.107
WERKINGSKOSTEN		9.742
BOEKHOUDKANTOOR		3.375
PERSONEELSKOSTEN		54.991
INFORMATICA		13.646
WERKINGSKOSTEN		7.577
PERSONEELSKOSTEN		6.069
HUISVESTING		44.286
DIVERSE KOSTEN PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS		16.302
Uitbouw vrijwilligerswerking		600
Divers vervoer binnenland		680
Reis & verblijfskosten studiereizen		136
Vorming personeel en vrijwilligers		408
Onthaal & kantine		1.200
Sociaal secretariaat		2.108
Kosten werkgever woon-werkverkeer		5.780
Fietsvergoeding personeel		200
Arbeidsgeneeskundige dienst		218
Verzekering arbeidsongevallen en BA		1.972
Recrutering & Externe Dienstverlening/outplacement		3.000
AFSCHRIJVINGEN, voorzien. en waardevermind.		6.000
FINANCIELE KOSTEN		360
BELASTINGEN		3.200